

Školský vzdelávací program

i Školský vzdelávací program

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 1- primárne vzdelávanie a Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, Lučenec
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne ISCED 2 – nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	4 roky – ISCED 1 – primárne 5 rokov – ISCED 2 – nižšie sekundárne
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školy	Základná škola
Dátum schválenia	27. august 2008
Platnosť dokumentu	27. august 2013
Miesto vydania	Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Lučenec, 27. august 2008

Mgr. Ľudmila Lacová
riaditeľka školy

Telefónne čísla : (0915816584 , 047/4333794)
Fax: (047/4512691)
E-mail : skola@zsvajanlc.edu.sk
Web stránka : (www.zsvajanlc.edupage.org)

Mgr. Antónia Zacharová
zástupkyňa riaditeľky školy

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Školský vzdelávací program :

A ŠKOLA ŠLA DO SVETA ...

pre 1.stupeň základnej školy

Stupeň vzdelania : ISCED 1 – primárne

Dĺžka štúdia : 4 roky

Stupeň vzdelania : ISCED 1 – primárne

a

pre 2.stupeň základnej školy

Stupeň vzdelania : ISCED 2 – nižšie sekundárne

Dĺžka štúdia : 5 rokov

Vyučovací jazyk : slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy : štátna

Predkladateľ : Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, Lučenec

Názov školy : Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, Lučenec

Adresa : Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

IČO : 378 33 995

Riaditeľka školy : Mgr. Ľudmila Lacová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP : Mgr. Mariana Sujová – zástupkyňa riaditeľky školy pre 1.st.ZŠ

Mgr. Jana Štrbková – zástupkyňa riaditeľky školy pre 1.st.ZŠ

(od 01.09.2008)

**Mgr. Antónia Zacharová – štatutárna zástupkyňa riaditeľky školy
pre 2.st.ZŠ**

Ďalšie kontakty : 047/43 33 794, 047/45 12 692

0915 816 587, 0910 913 399

Fax : 047/4512691

E-mail : skola@zsvajanlc.edu.sk

Web stránka : www.zsvajanlc.edupage.org

Zriadovateľ : Mesto Lučenec

Adresa : Novohradská 1, 98401 Lučenec

Kontakty : Mesto Lučenec, Oddelenie školstva a sociálnych vecí, Novohradská 1, 98401 Lučenec

Telefónne číslo : 047/4307229

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zoznámenie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09.2008	
Revidovanie	28.8.2009	Rámcový učebný plán pre 1.,2.,5.,6. ročník Hodnotenie zamestnancov Hodnotenie žiakov
Platnosť ŠkVP od	1.9.2009	
Revidovanie	25.8.2010	Rámcový učebný plán pre 1.,2.,3.,4.,5.,6.,7. ročník
Platnosť ŠkVP od	1.9.2010	
Revidovanie	31.8.2011	Rámcový učebný plán pre 1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8. ročník
Platnosť ŠkVP od	1.9.2011	
Revidovanie	27.8.2012	Rámcový učebný plán pre 1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8.,9. ročník
Platnosť ŠkVP od	1.9.2012	
Revidovanie	20.6.2013	Rámcový učebný plán pre 1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8.,9. ročník
Platnosť ŠkVP od	1.9.2014	
Platnosť iŠkVP od	1.9.2015	Rámcový učebný plán pre 1. a 5. ročník

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47 v Lučenci je plnoorganizovanou sídliskovou školou. Vznikla v roku 1982 ako typizovaná 22 triedna škola. Je najmladšou základnou školou v našom meste.

Areál školy je rozsiahly a celý je oplotený. Nachádza sa v ňom :

- ♦ veľké futbalové trávnaté ihrisko,
- ♦ asfaltové hádzanárske ihrisko,
- ♦ volejbalové ihrisko s umelým trávnikom,
- ♦ atletická dráha – využívané na vyučovanie telesnej výchovy a športu,
- ♦ veľká trávnatá plocha za budovou školy, v ktorej je novovybudovaná Ekotrieda,
- ♦ priestor pred budovou školy,
- ♦ dve átria – slúžiace na pohyb a pobyt detí pri slávnostných nástupoch a veľkých prestávkach v prípade priaznivého počasia,
- ♦ školský pozemok využívaný na pracovné vyučovanie.

Priestorové usporiadanie a funkčné členenie školy umožňuje funkčnú nadväznosť jednotlivých priestorov a ich samostatnú prevádzku, bez vzájomného rušenia. Všetky triedy a odborné učebne spĺňajú odporúčané normy. Na vyučovanie telesnej výchovy sa využíva **veľká a malá telocvičňa**, pred ktorou sa nachádzajú chlapčenské a dievčenské šatne vybavené WC, umývadlami a sprchami.

Na prízemí budovy sa nachádza 11 tried 1.stupňa, odborná **učebňa na technickú výchovu, školská kuchynka, posilňovňa, školská knižnica a školská jedáleň** spolu so školskou kuchyňou a všetky šatne pre žiakov školy rozdelené podľa tried. Šatne sú vybavené vešiakmi a lavičkami podľa príslušných noriem.

Na 1.poschodí sa nachádza 16 tried, odborné kabinety, **učebňa hudobnej výchovy – tzv. Novohradská izba, učebňa cudzích jazykov, elektoručebňa**, zborovňa, riaditeľňa a kancelária administratívy.

Na 2.poschodí sa nachádzajú odborné **učebne fyziky, chémie, prírodopisu** spolu s kabinetmi, **veľká a malá počítačová učebňa**. Učebne školy sú vybavené školským nábytkom, ktorý zohľadňuje výšku žiakov. Všetky WC školy sú po rekonštrukcii a spĺňajú psychohygienické normy. Škola prevádzkuje **bufet**, ktorý je dostupný všetkým žiakom a učiteľom. Sortiment tovaru zodpovedá zásadám zdravej výživy. Všetky odborné učebne sú vybavené prevádzkovým poriadkom obsahujúcim príslušné informácie a náležitosti, vrátane

organizačného zabezpečenia dozoru nad žiakmi. Výchovno–vzdelávacia činnosť je organizovaná tak, že vytvára podmienky na zdravý rast a vývoj detí s prihliadnutím na zdravotný stav a psychosomatický vývoj detí.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec
2. Analýza stavu školy – SWOT analýza

Silné stránky

V ľudskom potenciáli:

- kvalifikovaný pedagogický zbor
- dobrý imidž školy
- zodpovednosť a spoľahlivosť pedagogického zboru
- ochota pracovníkov školy k zmenám
- vysoké pracovné nasadenie
- ústretovosť voči žiakom a učiteľom školy zo strany vedenia školy

V materiálnom vybavení:

- vybavenosť školy najmodernejšou výpočtovou
- a didaktickou technikou
- pomerne vysoká úroveň vybavenia školy (napr. multimediálna knižnica, sociálne zariadenie, školský klub)
- kvalitné stravovanie (možnosť výberu jedál, dostatok ovocia a zeleniny)
- veľký športový areál – práca dvoch školských športových stredísk – džudo, stolný tenis
- krásny upravený- zelený areál školy – separovanie odpadu

Vo vzdelávacom procese:

- kvalitná výučba v odborných učebniach pre: cudzie jazyky, biológiu, chémiu, fyziku, výtvarnú, hudobnú, etickú a dopravnú výchovu
- úspešnosť žiakov na predmetových olympiádach a súťažiach v rámci okresu, obvodu, oblasti, kraja a Slovenska

V sociokultúrnych vzťahoch:

- relatívne dobrá spolupráca rodiny a školy (neformálne stretnutie rodičov a pedagógov)
- dodržiavanie tradícií školy (Vynášanie morény, Stavanie mája...)
- zaangažovanosť pedagogických zamestnancov do kultúrneho života školy a národných tradícií
- veľká ponuka + bohatá mimoškolská činnosť = rozvoj osobnosti dieťaťa mimo vyučovania
- medzinárodná spolupráca

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Slabé stránky

V ľudskom potenciáli:

- malá univerzálnosť vyučujúcich (problém vzdelávanie súčasných i budúcich pedagógov)
- nemotivujúce finančné ohodnotenie pri práci nad rámec svojich povinností

Vo vzdelávacom procese:

- overovanie vedomostí
- v nezávladnutej tímovej práci sa môžu ľahšie skryť slabo prosievajúci žiaci, bez toho, aby sa zapojili do vzdelávacieho procesu, sú pasívni
- obťažitosť niektorých častí učiva od bežného života
-

V ďalších faktoroch:

- malá disciplinovanosť súčasnej populácie
- nedostatočný vzťah detí k priestorom školy - k vlastným učebniam majú vždy lepší vzťah

Príležitosti

Pre našu školu:

- pre žiakov prakticky založených, s dobrou manuálnou zručnosťou a s menšou schopnosťou pamäťového učenia -využiť vlastný areál školy
- práca na projektoch
- pre pedagógov – možnosť výmeny skúseností so zahraničím
- možnosť získať finančné prostriedky z existujúcich fondov, nadácii a grantov

Pre školstvo:

- priblíženie európskym štandardom
- zlepšenie spoločenskej prestíže a finančných podmienok učiteľov
- motivácia žiakov - výučba cudzích
- jazykov
- spojenie výučby s praxou

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Ohrozenia

Pre našu školu:

- konkurencia v regióne
- obavy z náročnosti projektu, času pre jeho spracovanie
- znižovanie populačnej krivky

Pre školstvo:

- nadmerné nároky na učiteľov
- malé finančné ohodnotenie učiteľov
- limitované finančné prostriedky v rámci
- normatívneho financovania
- bude finančne zabezpečená výučba - delenie hodín
- znížený týždenný počet hodín

Pre učiteľov:

- nedostatok finančného zabezpečenia výučby
- uvoľnenie disciplíny žiakov
- nejednotnosť učiva v jednotlivých ročníkoch (pri prechode na inú školu)

Pre žiakov:

- neprijatie žiakov na stredné školy
- neschopnosť niektorých žiakov zvládnuť dva cudzie jazyky
- diskriminácie netaľentovaných žiakov a žiakov z príslušných spádových obvodov

Pre rodičov:

- nedostatočná podpora a pochopenie zo strany rodičov
- rodičia - strach, aby deti uspeli pri prijímacom konaní
- strach rodičov z nového a neovereného

Pre spoločnosť:

- nedisciplinovanosť, agresivita, násilie
- drogy, fajčenie, alkohol, krádeže, výtržníctvo
- negatívne vplyvy na mladú generáciu

3. Charakteristika žiakov

Našu školu navštevujú hlavne žiaci z nášho mesta, ale máme aj žiakov dochádzajúcich z okolitých obcí. Spádovou oblasťou sú nám obce Trebeľovce, Rapovce, Veľká nad Ipľom, Panické Dravce, Lipovany, Jelšovec. Dochádzajúcich žiakov máme aj z prímestských častí mesta: Mikušovce, Vidiná, Opatová. Školu navštevujú aj žiaci z ďalších okolitých obcí: Boľkovce, Holiša, Kalonda, Pleš, Mučín, Tomášovce, Kalinovo, Fiľakovské Kľačany, Nitra nad Ipľom, Halič, Tuhár, Točnica, Mýtna, Dobroč, Podrečany, Ľuboreč. Naši žiaci sú zaradení do tried s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov, ale máme aj bežné triedy. Žiaci dosahujú výborné výsledky, hlavne v jazykových triedach. Zapájajú sa do všetkých olympiád a súťaží organizovaných MŠ SR. Výborné výsledky dosahujú v matematike, jazykových olympiádach a v športových súťažiach. Dobré skúsenosti máme aj so žiakmi so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. Pri ich výchove a vzdelávaní im pomáhajú najmä: špeciálny pedagóg, výchovná poradkyňa a asistenti učiteľov.

4. Charakteristika pedagogického zboru

Vedenie školy tvorí: riaditeľka školy a dve zástupkyne školy.

Pedagogický zbor na 1. stupni tvorí 12 kvalifikovaných pedagógov, ktorých vekový priemer je 42 rokov. Z nich 12 pedagógov vykonáva funkciu triedneho učiteľa. Svojimi skúsenosťami, odbornosťou a tvorivým prístupom sú nápomocné nielen žiakom ale aj rodičom našej školy.

Nevyhnutnú spoluprácu s 1.stupňom dopĺňa ŠKD. ŠKD tvorí 5 kvalifikovaných vychovávateľiek, ktorých priemerný vek je 46 rokov. Pracujú v 5 oddeleniach.

Pedagogický zbor na 2 stupni tvorí: 26 kvalifikovaných pedagógov, ktorých priemerný vek je 44 rokov. Z nich 15 pedagógov vykonáva funkciu triedneho učiteľa 9 učiteľia sú netriedni učiteľia, 1 pedagóg zastáva funkciu výchovného poradcu, 1 je špeciálny pedagóg. Pri ich práci im pomáha 1 asistent učiteľa.

5. Organizácia prijímacieho konania

Žiaci, ktorí chcú navštevovať triedu s posilnením vyučovaním cudzích jazykov, musia absolvovať prijímacie skúšky týkajúce sa:

- Celkového prospechu
- Vlastného prijímacieho konania
- Podmienky sú zverejnené na www stránke školy
- Žiaci so zdravotným znevýhodnením môžu mať na základe odporúčania školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie prijímaciu skúšku upravenú
- Psychologické testy – CPPPPaP Lučenec

6. Dlhodobé projekty

Škola sa aktívne zapája do rôznych programov, prostredníctvom ktorých získala často krát finančné prostriedky.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Od školského roku 1999/2000, kedy získala certifikát **ŠKOLA PODPORUJÚCA ZDRAVIE**, sa aktívne zapája do rôznych ekologických a environmentálnych aktivít v rámci Slovenska i Európy.

Škola v rokoch 2005 až 2008 úspešne realizovala medzinárodný projekt **COMENIUS** s participujúcimi krajinami Španielsko, Belgicko a Poľsko v oblasti environmentálnej výchovy „Zdravé školské komunity“.

Počas projektu pedagogickí zástupcovia školy navštívili 2 x základnú školu v Španielsku, 1x v Belgicku a 1x v Poľsku. Dvakrát sa uskutočnilo stretnutie na Slovensku, v našej ZŠ.

Ďalší úspešný projekt **COMENIUS** sa uskutočnil v rokoch 2010 až 2013, participovali na ňom krajiny Turecko, Maďarsko, Poľsko. Počas projektu pedagogickí zástupcovia školy spolu s 20 žiakmi navštívili základnú školu v Maďarsku, v Poľsku, dve žiačky spolu s pani učiteľkami navštívili školu v Turecku. Dvakrát sa uskutočnilo stretnutie na Slovensku, v našej ZŠ.

V školskom roku 2005/2006 naša ZŠ nadviazala spoluprácu so ZŠ - Lucfalva v Maďarsku a v školskom roku 2006/2007 so ZŠ J.A.Komenského v družobnom meste Louny v Čechách, prostredníctvom projektu **eTwinning**.

V rámci medzinárodného projektu **Zelená škola** sme v šk. r. 2007/2008 získali ocenenie škola s ***, v projekte pokračujeme

V rámci projektu **OTVORENÁ ŠKOLA** sme získali niekoľko úspešných projektov s finančným ocenením, napríklad:

3x – projekt **Infovek**, 1x – **Šport**, 1x – **Školská knižnica**.

Škola bola zaradená i medzi 300 vybraných ZŠ v oblasti projektu **ŠKOLA BUDÚCNOSTI**.

V spolupráci s AMAVETOM - sme budovali Dom vedy a techniky s množstvom fyzikálnych pokusov **FYZIKA HROU**.

V spolupráci s RZ projekt „UČÍME SA POZNÁVAŤ PRÍRODU SRDCOM“ - vybudovanie altánku – **EKOTRIEDY**.

V rámci projektu **Brána jazykov otvorená** získala 1 vyučujúca anglického jazyka

7-týždňový pobyt v škole v Anglicku.

Projekt „MODERNIZÁCIA ŠKOLSKEJ JEDÁLNE“ – nám umožnil prechod na čipové karty.

ENVIROPROJEKT 2008 – bol zameraný na vybudovanie **Náučného chodníka** v areáli školy.

V rokoch 2008 – 2011 sa uskutočnila **veľká rekonštrukcia našej ZŠ** s podporou Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. Bola realizovaná rekonštrukcia strechy, výmena okien, zateplenie fasády celej budovy. V telocvičniach sa uskutočnila výmena podlahy, opravili a zrekonštruovali sa šatne a hygienické zariadenia.

V roku 2011 sme vďaka úspešnému projektu za podpory Stredoslovenských elektrární premenili poškodenú plochu pred budovou školy na **Detské dopravné ihrisko – Úsmev**.

V roku 2012 sme sa zapojili do projektu „Podpora výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v základných školách“ vypracovali sme náš projekt s názvom

„**Najkrajšie miesto na svete je to, o ktoré sa starám**“ – projekt bol úspešný a vďaka nemu

Vybudujeme v areáli školy pergolu na ruže, obohatíme školskú knižnicu o nákup náučnej literatúry, zakúpime nový fotoaparát a ďalšie dva notebooky spolu aj s projektorom a vizualizérom na premietanie textu z kníh, kopírovanie textov, získame nový digitálny mikroskop.

V rámci národného projektu: „Podpora profesijnej orientácie ZŠ na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami“ **budú zrekonštruované odborné učebne fyziky, biológie, chémie a techniky**.

7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- a) rodičovské združenia, organizované 4- krát do roka, zvoláva ich výbor rodičovského združenia
- b) individuálne konzultácie s rodičmi v prípade potreby zaostávania žiakov
- c) týždeň otvorených dverí- v rámci EDRaŠ
- d) rada školy, zostavená z 11 členov – zasadá podľa potreby, najmenej 4- krát ročne
- e) spolupráca s CPPP a P v Lučenci – na viacerých úrovniach (zisťovanie školskej zrelosti, intelligenčné testy, diagnostika porúch učenia a správania, nadania, účasť pri integrácii žiakov,...)
- f) s logopedickou poradňou pri ZŠI, Herzova ul.
- g) s CVPPP a P v Lučenci
- h) s MŠ v Lučenci a okolitých obciach
- i) s PASA v Lučenci
- j) s Autoškolou
- k) s CVČ Magnet v Lučenci
- l) Mestský úrad – oddelenie životného prostredia a oddelenie kultúry a športu
- m) Obvodný úrad – oddelenie životného prostredia
- n) Miestny odbor Matice slovenskej a Dom MS
- o) Základná umelecká škola
- p) Metodické centrum Banská Bystrica
- r) Amavet
- s) Olympijský výbor
- t) Kancelária prezidenta SR
- u) Štátny pedagogický ústav
- v) Štátny inštitút odborného vzdelávania

8. Priestorové a materiálne–technické podmienky školy

Na vyučovanie okrem bežných tried slúžia nasledovné odborné učebne:

chémie, prírodopisu, fyziky, 2 počítačové učebne, učebňa etickej výchovy, elektroučebňa, učebňa hudobnej výchovy, technickej výchovy, školská kuchynka, multimediálna knižnica s 11 počítačmi napojenými na internet, posilňovňa, 2 telocvične.

Rozľahlý školský pozemok ponúka možnosti športového vyžitia a výučby pestovateľských prác: veľké futbalové ihrisko, hádzanárske ihrisko, basketbalové ihrisko, volejbalové ihrisko s umelým trávnikom, veľký školský pozemok, skleník, kompostovisko, 3 kvetinové skalky, jazierko, bylinková špirála, Ekotrieda.

Súčasťou školy je ŠKD, Školská jedáleň, ŠŠS stolný tenis a džudo a Dom vedy a techniky na Rázusovej ulici v Lučenci (klub Amavet)- od júla 2013 je presťahovaný v priestoroch našej školy.

V posledných rokoch sme rozšírili inventár školy o 2 televízory, 2 videá, 10 počítačov, vežu Sencor Micros sencor, 5 magnetofónov s prehrávačom, bezdrôtové mikrofóny, sadu obrazov na fyziku , cudzie jazyky, zemepisné Atlasy sveta, Atlasy Slovenska a dejepisné atlasy, knihy pre školskú knižnicu, Encyklopédiu miest a obcí Slovenska, Veľkú knihu rétoriky,

29 gymnastických lôpt na relax do etickej učebne, 2 tlačiarne, vysávač, kosačku, krovínorez.

V súčasnosti máme v našej škole namontovaných 22 interaktívnych tabúl a 37 dataprojektorov . Celá škola je napojená na internet. Všetky nové pomôcky prispievajú k skvalitňovaniu výchovno – vyučovacieho procesu.

Interiér a exteriér školy sa pravidelne zveľaďuje. Zrekonštruovali sme hygienické zariadenia, vymaľovali všetky triedy a chodby, natreli nábytok v triedach, opravili podlahu na chodbách a v učebniach, rozšírili priestory pre administratívne pracovníčky, pravidelne kosili a upravovali trávniky a kvetinové záhony, pripravovali vodu na polievanie z vlastne vybudovanej studne.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

V rámci projektu Otvorená škola naše priestory, najmä športoviská, využívajú žiaci ako i široká verejnosť po vyučovaní i v čase prázdnin a voľných dní.

9. Škola ako životný priestor

V škole sa systematicky upravuje prostredie tried, chodieb, hygienických zariadení, školskej jedálne a školských ihrísk, políčka i trávnikov. Informačné tabule pravidelne informujú o živote školy. V súčasnosti sa buduje televízne a rozhlasové štúdio, ďalšia odborná učebňa na výtvarnú výchovu s multifunkčným využitím. V triedach orientovaných na juh sme namontovali klimatizáciu. Bezpečnosť žiakov i učiteľov zvyšujeme rozšírením kamerového bezpečnostného systému.

Rekonštrukciou kotolne, ktorá sa uskutočnila, sme znížili spotrebu plynu a tým i ušetrili finančné prostriedky. Namontovaním infražiaričov do telocvične sme zlepšili tepelné podmienky na vyučovanie telesnej výchovy v zime. V areáli školy budeme pokračovať v budovaní ekotried, ktoré sú v horúcich dňoch nepostrádateľné. Budeme pokračovať v budovaní športových ihrísk s umelým trávnikom. Celý areál premeníme na ekotriedu. Druhé poschodie školy sme prebudovali na fyzikálno – prírodopisnú učebňu. Vybudovali sme esteticky dôstojnú nástenku pre osobnosti školy. Betónovú plochu pred budovou školy sme premenili na mobilné dopravné ihrisko – „Úsmev“.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Nevyhnutnosťou pre uskutočnenie ŠkVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných

technických a hygienických noriem – zodpovedajúca svetelnosť, teplota, nehlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku. Podľa § 152 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní je škola pri výchove a

vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinná:

- a) prihliadať na základné fyziologické potreby detí a žiakov,
- b) vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov a na predchádzanie sociálnopatologických javov,
- c) zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov,
- d) poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov,
- e) viesť evidenciu školských úrazov detí a žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovnovzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou; pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze.

Škola vytvára bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Na začiatku školského roku sú žiaci podrobne oboznámení s vnútorným poriadkom školy a vnútornými predpismi na dodržiavanie pravidiel pri ochrane zdravia a dodržiavanie bezpečnosti pri práci a ochrane pred požiarom. Taktiež sú poučení pred každou hromadnou akciou, výcvikom alebo prázdninami. V odborných učebniach sú zavedené špeciálne pravidlá.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Dvakrát ročne je vyhlásená cvičná evakuácia žiakov, zamestnancov a presun do bezpečnej vzdialenosti od budovy školy. Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, je dostupná miestnosť prvej pomoci vybavená potrebným materiálom a zdravotnými pomôckami. Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a v okolí. V škole pracuje technik bezpečnosti práce a ochrany zdravia a ochrany pred požiarmi. Je ustanovená komisia BOZ PO, ktorá 1x ročne robí prehliadku objektu a kontroluje plnenie opatrení. Žiaci na základe odporúčania pediatra alebo odborného lekára sú čiastočne alebo úplne oslobodení od telesnej výchovy alebo cvičení a aktivít poriadaných v prostredí, ktoré by mohlo ohroziť ich zdravie. V oblasti

prevencie proti šikanovaniu a protidrogovej výchovy sú pravidelne 2–krát ročne pripravené odborné prednášky, aktivity zamerané na uvedenú tematiku. Škola sústredila pozornosť aj na zdravú výživu žiakov. Je zavedené alternatívne stravovanie, kedy si môžu stravníci objednať z dvoch jedál. Z jedálneho lístka sú postupne vylučované ochutené nápoje a nahrádzané sú ovocím a zeleninou. Pravidelne sledujeme dodržiavanie bezpečnosti areálu ale i vzájomného neohrožujúceho správania sa žiakov školy. Zamestnanci školy sú každé 2 roky preškolení v oblasti BOZ a PO. Po prijatí nového zamestnanca sa neodkladne uskutoční jeho preškolenie. Škola má vypracovaný plán revízií kotolne, telocvične, školskej jedálne, elektrického zariadenia i bleskozvodov.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

V školskom vzdelávacom programe sa venuje pozornosť tomu, aby sa rozvíjal ľudský potenciál žiakov, poskytoval žiakovi základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval

kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. Uplatňuje sa aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj rodinnej výchove. Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika vyčlenená z obsahu celkového vzdelávania a z formulovania kľúčových kompetencií. Obsah školského vzdelávania tvorí kultúrne dedičstvo – poznanie, hodnoty, normy, vzorce správania, výkony, ktoré sú vlastné určitej sociálnej skupine. Prostredníctvom svojej kultúry spoločnosť odovzdáva svoje chápanie sveta aj svoje skúsenosti ďalším generáciám. Obsah vzdelávania sa utvára na základe kultúrnej tradície, ktorú spoločnosť prebrala z minulosti a inovácie, ku ktorým dospelo. Obsahom vzdelávania sú aj najnovšie poznatky, ktoré nastoľuje súčasný vedecko-

technický, hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj spoločnosti. Žiaci získajú informatickú kultúru, t.j. sú vychovávaní k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie sa dosiahne spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec
informačných technológií vo vyučovaní aj iných predmetov, v rámci medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Naším cieľom je vytvoriť čo najlepšie podmienky na výchovno-vzdelávací proces, prostredníctvom ktorého budú žiaci:

- získať potrebné vedomosti a zručnosti
- správne ich vedieť použiť
- rozvíjať kľúčové spôsobilosti
- vychovávať žiakov komunikatívnych, flexibilných, tvorivých
- naučiť ich vyhľadávať informácie
- vedieť prezentovať svoju prácu
- vyhľadávať a rozvíjať talenty
- modernizovať výchovno-vyučovací proces
- dať šance každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech
- nadaných žiakov a žiakov so špeciálnymi potrebami integrovať a vypracovať im IVP

2. Zameranie školy

Škola sa už od svojho vzniku zameriavala na vyučovanie cudzích jazykov. V školskom roku 2004/2005 sme prostredníctvom dotazníkov získali od rodičov informácie o ich záujme ďalšieho smerovania školy. Na základe výsledkov sme vypracovali víziu školy a strategický cieľ na roky 2005 – 2010. Čiastkové ciele sme v posledných rokoch plnili skutočne veľmi úspešne. I keď je strategický cieľ školy dosť bohatý, jeho splnenie je v súčasnosti takmer na 100 percent. **Naša škola má vynikajúce priestorové podmienky i na šport, ktorý v strategickom celi nie je spomínaný. No chceme sa mu viac venovať najmä prostredníctvom záujmových aktivít, či je to už v Školských športových strediskách – džudo, stolný tenis alebo v záujmových krúžkoch.** Cudzie jazyky chceme integrovať do každého predmetu. Za tým účelom sa zúčastnia všetci učitelia na vzdelávaní príslušného cudzieho jazyka. Na vyučovaní cudzích jazykov ako i ďalších predmetov budeme využívať rôzne moderné metódy a formy práce. Takmer všetci učitelia absolvovali veľký počet hodín

ďalšieho vzdelávania v oblasti IKT, ITV, projektového vyučovania , čím sa zvýšila ich odborná profesionalita.

1. Kvalitné vyučovanie cudzích jazykov

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- a) ukončiť rozširujúce vzdelávanie v oblasti CJ – 2 vyučujúce,
- b) začať s dopĺňovaním vzdelania v oblasti cudzieho jazyka 1.stupeň – (6 učiteľov)
- c) formou elektronickej komunikácie prostredníctvom projektu eTwinning rozširovať jazykové a vedomostné schopnosti žiakov
- d) do každého vyučovacieho predmetu integrovať prvky cudzieho jazyka

2. Modernizácia výchovno – vzdelávacieho procesu

- a) IKT – 1x mesačne s využitím dataprojektora, 1x práca na počítačoch ITV - 1.stupeň 1x týždenne, 2.stupeň 1x mesačne
- b) Projektové vyučovanie – minimálne 1x v roku
- c) Využívanie moderných metód práce
- d) Práca so žiakmi so špeciálnymi potrebami
 - 1. nadaní žiaci – ukončiť rozširujúce vzdelanie – 3 učitelia
 - 2. žiaci s poruchami učenia a správania – zúčastniť sa cyklického vzdelávania – „Práca so žiakmi so špeciálnymi potrebami“ 15 učiteľov

3. Prehľbovať partnerské kontakty učiteľov a žiakov s krajinami EÚ

- a) aj po ukončení projektu Comenius udržiavať kontakty s participujúcimi krajinami
- b) upevňovať družobný kontakt so školou v Maďarsku
- c) uskutočniť vzájomné návštevy s učiteľmi a žiakmi družobnej školy v Čechách
- d) v rámci projektu eTwinning nadviazať kontakty so školami v EÚ

4. Rozvíjať národné povedomie a vlastenecké cítenie žiakov

- a) prostredníctvom vlastných aktivít poznávať zvyky a tradície našich predkov (vianočné zvyky, vynášanie Moreny, stavenie mája)
- b) organizovať v Novohradskej izbe rôzne kultúrne podujatia (spevacké a recitačné súťaže, divadelné predstavenia)
- c) pripraviť vianočný kultúrny program pri príležitosti 15.výročia vzniku FSS Zvonček
- d) poznať v meste všetky dôležité budovy, pamätné tabule pripomínajúce významných činiteľov slovenského národa
- e) viesť žiakov k správne vyjadrovaniu sa v spisovnom jazyku
- f) prostredníctvom práce v rozhlasovom krúžku viesť žiakov ku kultivovanému vystupovaniu v rozhlasových reláciách

5. Rozvíjať environmentálne cítenie žiakov a zamestnancov školy

- a) vybudovať v areáli školy ďalšiu EKOTRIEDU
- b) pokračovať v projekte ZELENÁ ŠKOLA
- c) v rámci úspešného ENVIROPROJEKTU 2008 vybudovať v areáli školy náučný chodník
- d) v rámci ZDRAVEJ ŠKOLY upevňovať žiakom imunitu spevom piesní na všetkých

3. Opis školského vzdelávacieho programu

Vzdelávacie oblasti majú nadpredmetový charakter. V Štátnom vzdelávacom programe je obsah vzdelávacej oblasti rozčlenený do vybraných učebných predmetov. Jednotlivé prierezové témy sa prelínajú všetkými vzdelávacími oblasťami. Témy sa budú realizovať prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier, projektov, v mimoškolskej činnosti, v prezentácii prác a projektov.

ZÁKLADNÉ PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ZÁKLADNÉ ŠKOLY –ISCED 1 S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	PRVÝ CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	PRÍRODOVEDA
	VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA /
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
ÚMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ VÝCHOVA

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Predprimárne vzdelávanie nultého stupňa – vzdelávanie prebiehajúce v materských školách
Spôsob ukončenia štúdia:	/1.- 4. ročník / - 1. stupeň základnej školy
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie s doložkou
Poskytnutý stupeň vzdelania :	primárne
Možnosti ďalšieho štúdia	na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	-

Primárny stupeň školského vzdelávania

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	PRVÝ CUDZÍ JAZYK
	DRUHÝ CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA VÝCHOVA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA /
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	SVET PRÁCE
	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
	VÝCHOVA UMENÍM
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Dĺžka štúdia:	5 rokov
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Primárne vzdelávanie na 1. stupni základnej školy
Spôsob ukončenia štúdia:	/ 5.- 9. ročník / - 2. stupeň základnej školy
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou
Poskytnutý stupeň vzdelania :	nižšie sekundárne
Možnosti ďalšieho štúdia	pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni (na všeobecnovzdelávacej alebo odbornovzdelávacej škole), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú školskú dochádzku), dosiahnutie tohto stupňa vzdelania je pre všetkých žiakov nevyhnutnou podmienkou pokračovania v ďalšom štúdiu
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	-

Stupeň vzdelania

Absolvent programu nižšieho sekundárneho vzdelania získa vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Tým splní podmienku pre pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni (na všeobecnovzdelávacej alebo odbornovzdelávacej škole), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú školskú dochádzku).

4. Profil absolventa

Profil absolventa školy

Absolvent našej školy by mal svojim vystupovaním:

byť schopný:

- robiť dobré meno škole
- vytvárať dobré medziľudské vzťahy
- hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy
- vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií
- osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami

- poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach

mať schopnosť:

- presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov
- vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín
- dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania
- ovládať dva svetové jazyky
- vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy
- byť si vedomý svojich kvalít
- byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní
- byť zodpovedný za svoj život

5. Pedagogické stratégie

- vyučovanie pomocou didaktickej techniky
- semináre, diskusie,
- samostatné a tímové projekty
- dlhodobé samostatné práce
- prezentácie a obhajoba výstupov
- exkurzie

- praktickú výučbu
- blokové vyučovanie
- vyučovanie v rôznom prostredí: ekotriedy, DVaT, múzeum, galéria...
- zážitkové vyučovanie
- medzipredmetové vzťahy

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec
V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov:

- tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem. Škola sa zapojila do medzinárodného projektu Zelená škola, v ktorom získala 3 hviezdičky. Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom. Budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálne možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôležitým odporúčaním do budúceho šk. roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie

žiacov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie. Škola na začiatku roka vyhlási ročníkové projekty a na konci školského roka bude ročníková konferencia, na ktorej budú najlepšie práce prezentované. Žiaci sú motivovaní pripraviť si čo najlepšie práce, aby boli ohodnotení napríklad: **Globálne problémy súčasného sveta, Občianske kompetencie** - zástupcovia tried sú v školskom parlamente, trieda si vypracováva triedny poriadok. Podnikateľské kompetencie sa dajú rozvíjať projektom "Model cestovnej kancelárie" a pod.

6. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Charakteristika žiakov so ŠVVP

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú žiaci, ktorých nedokážeme vzdelávať bežnými výchovno-vzdelávacími postupmi pretože je pre nich málo účinné, poškodzujúce. Môžu to byť žiaci telesne postihnutí, senzoricky postihnutí (zrakovo,

sluchovo), s poruchami učenia, poruchami správania, zdravotne oslabení, zo sociálne znevýhodneného prostredia a nadaní žiaci.

Problémy žiakov so ŠVVP

V škole: nesprávny pedagogický prístup v škole môže u nich viesť k zníženiu sebavedomia, nezájmu o školu a vzdelávanie, poruchám správania, problémov začleniť sa do skupiny rovesníkov, kolektívu v triede a pod.. V bežnom živote: zaraďujú sa do nesprávnych partíí, majú väčší sklon k fajčeniu, užívaniu alkoholu a omamných látok ako bežní jedinci. Majú problém s výberom povolania a na trhu práce.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Potreby žiakov so ŠVVP

Pomoc zo strany pedagóga pri odstránení alebo kompenzácii problémov. Pomoc zo strany pedagóga pri zachovaní si zdravého sebedomia (aj keď mi to zatiaľ nejde, nevzdám sa,

naučím sa to, som potrebný a prospešný aj keď som na invalidnom vozíčku). Pomoc zo strany pedagóga pri začlenení sa do kolektívu.

Pomoc zo strany pedagóga pri hľadaní budúceho povolania.

Realizácia pomoci žiakom s ŠVVP na škole a jej organizačné zabezpečenie

Škola za pomoci školského špeciálneho pedagóga vyhladá a zaeviduje žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami pre daný rok a vytvorí ich zoznam.

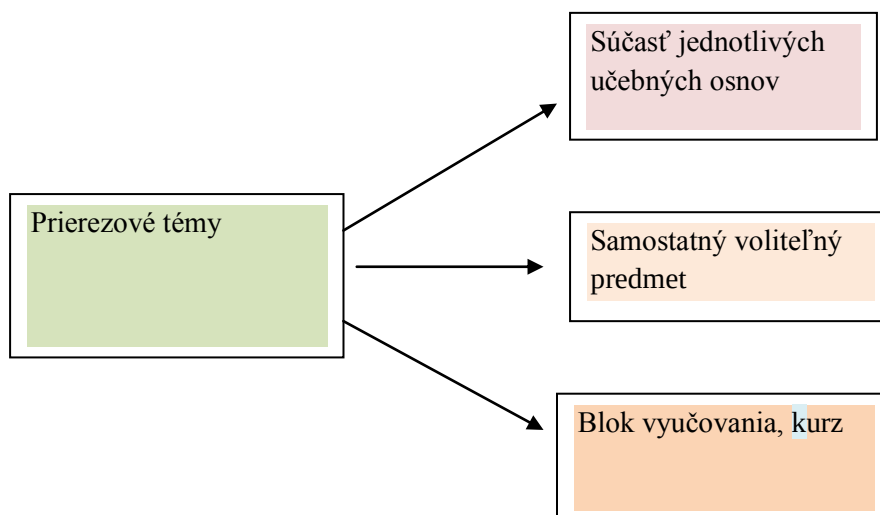
Učitelia, ktorí žiakov vzdelávajú budú prostredníctvom zoznamu takýchto žiakov na pedagogických radách i pracovných poradách oboznámení o žiakoch, ktorí majú ŠVVP o druhu a stupni postihnutia, či narušenia žiakov.

U žiakov s miernejším stupňom postihnutia, či narušenia učiteľ prihliada na postihnutie, či narušenie žiaka, dovoľí žiakovi používať kompenzačné pomôcky (podľa príslušných metodických pokynov k danému druhu postihnutia, či odporúčania špeciálneho pedagóga) a hodnotí žiaka (taktiež podľa príslušných metodických pokynov k danému druhu postihnutia, či odporúčania špeciálneho pedagóga).

U žiakov s ťažším stupňom postihnutia, či u nadaných žiakov sa žiakovi vypracuje „Individuálny výchovno-vzdelávací program“, v ktorom sa zohľadní organizačné a materiálne

zabezpečenie vzdelávania žiaka, v ktorom sa môže zasahovať do učebných osnov predmetov, ktoré žiak nezvláda, pridať alebo odobrať žiakovi predmet, ktorý potrebuje/nezvláda a tak mu vytvoriť program „na mieru“. Program sa vypracuje v spolupráci triedneho učiteľa, špeciálneho pedagóga a zainteresovaných učiteľov podľa predmetov napr. učiteľa SJL a AJ.

7. Začlenenie prierezových tém

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

1. st. ZŠ	2.st. ZŠ
Environmentálna výchova	Environmentálna výchova
Multikultúrna výchova	Multikultúrna výchova
Osobný a sociálny rozvoj	Osobný a sociálny rozvoj
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Ochrana života a zdravia	Ochrana života a zdravia
Dopravná výchova	Dopravná výchova
Mediálna výchova	Mediálna výchova
Regionálna výchova	Regionálna výchova

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Škola organizuje kurzy :

Prierezové témy	Počet hodín	Mesiac
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	5 hodín	September
	3 hodiny	Február
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA	Týždeň venovaný tematike / 3 hodiny /	Apríl
DOPRAVNÁ VÝCHOVA	4 hodiny	September – Máj
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA	2.stupeň – 10 hodín	September
	Účelové cvičenie	September - Jún
	1.stupeň – 8 hodín Didaktické hry	Jún
	2.stupeň – 10 hodín Účelové cvičenie	
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	4 – 5 hodín	Podľa rozpisu učiva

8. Organizácia vyučovania

Začiatok a koniec školského roku :

Školský rok sa začína 1. septembra a končí sa 31. augusta nasledujúceho kalendárneho roka.

Zápis detí do 1. ročníka :

Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len „zápis“). Zápis sa koná od 15. januára do 15. februára, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku / §20,ods. 2 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní /.Do prvého ročníka základnej školy sa prijíma dieťa, ktoré dovŕšilo šiesty rok veku a dosiahlo školskú spôsobilosť / §60,ods. 3 zákona č. /2008 o výchove a vzdelávaní /.

Oslobodenie žiaka z vyučovania niektorého predmetu :

Na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka a odporúčenia praktického lekára pre deti a dorast môže riaditeľ základnej školy zo zdravotných dôvodov alebo iných závažných dôvodov rozhodnúť o oslobodení alebo čiastočnom oslobodení žiaka od vyučovania

niektorého predmetu, a to na celý školský rok alebo jeho časť / §31,ods. 4 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní /.

Prestup žiaka na inú školu :

V priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu prestúpiť do inej základnej školy / §31,ods. 1 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní /.

Skončenie plnenia povinnej školskej dochádzky :

Žiak skončí plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania v školách podľa zákona alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku / §22,ods. 1 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní /.

Organizácia vyučovania :

Vyučovanie spravidla prebieha v triedach , v odborných učebniach a telocvični v budove školy. Využíva sa aj športový areál. Základnou organizačnou jednotkou je vyučovacia hodina. Niektoré predmety sa vyučujú v blokoch, v dvojhodinových. Základná škola organizuje: výlety, exkurzie, výmenné pobyty žiakov, výlety, pobyty žiakov v škole v prírode, základný plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik, účelové cvičenia, didaktické hry a ďalšie aktivity.

Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín :

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet hodín je presne daný.
2. Školský rok trvá minimálne 33 týždňov, na tento počet týždňov je plánovaná výučba.
3. Trieda sa môže deliť na skupiny podľa platnej legislatívy.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

4. Vyučovacia hodina má 45-minút v tomto rozdelení učebného plánu. Niektoré vyučovacie hodiny sa vyučujú v blokoch trvajúcich 90 minút.
5. Učebné predmety, ktoré majú počet hodín v týždni 0,5 je možné riešiť ako 1 – hodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť blokovou výučbou.
6. Pracovné vyučovanie: možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
7. Cudzí jazyk sa vyučujú jeden z jazykov: anglický, nemecký francúzsky.

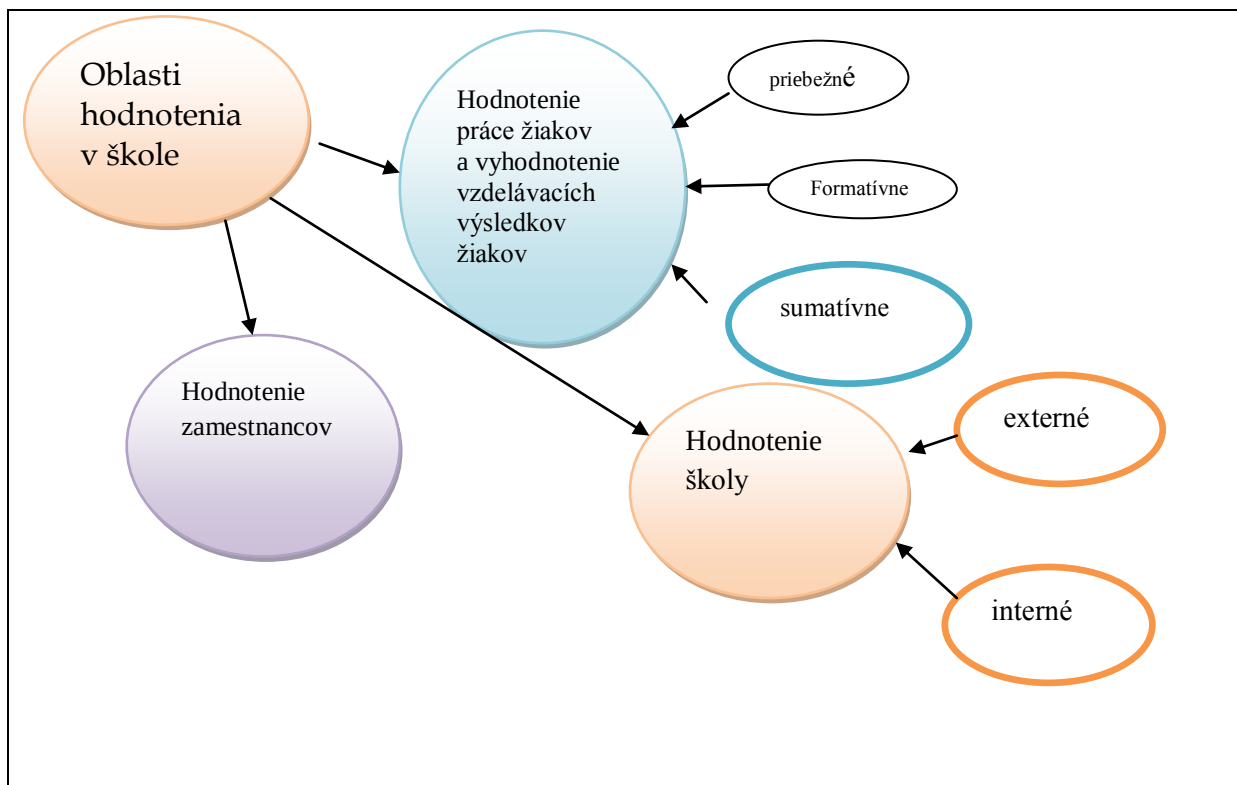
Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. /Podľa § 15 VYHLÁŠKY 230 Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 23. júla 2008 o základnej škole/.

8. Na vyučovanie predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
9. Na vyučovanie predmetu cudzí jazyk možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
10. Na vyučovanie predmetov informatika a informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov. Spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.
11. Telesná výchova sa v prvom ročníku až štvrtom ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne. Triedy na druhom stupni školy sa delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.
12. Na vyučovanie predmetov svet práce a technika možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
13. Informatika ako predmet je zaradený vo vybraných ročníkoch, ale v obsahu každého predmetu je zaradená práca s informačno-komunikačnými technológiami a súčasťou vyučovania je aj prierezová téma tvorba projektov a prezentačné zručnosti.
14. Kurz Ochrana života a zdravia je povinnou súčasťou vyučovania .

III. Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Vnútný systém kontroly a hodnotenia sa uskutočňuje v troch oblastiach.

1. Hodnotenie výchovno-vzdelávacej práce žiakov a vyhodnotenie výsledkov ich činnosti ako aj vyhodnotenie ich výsledkov.
2. Hodnotenie zamestnancov
3. Hodnotenie školy – externé alebo interné

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov

vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia

nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu

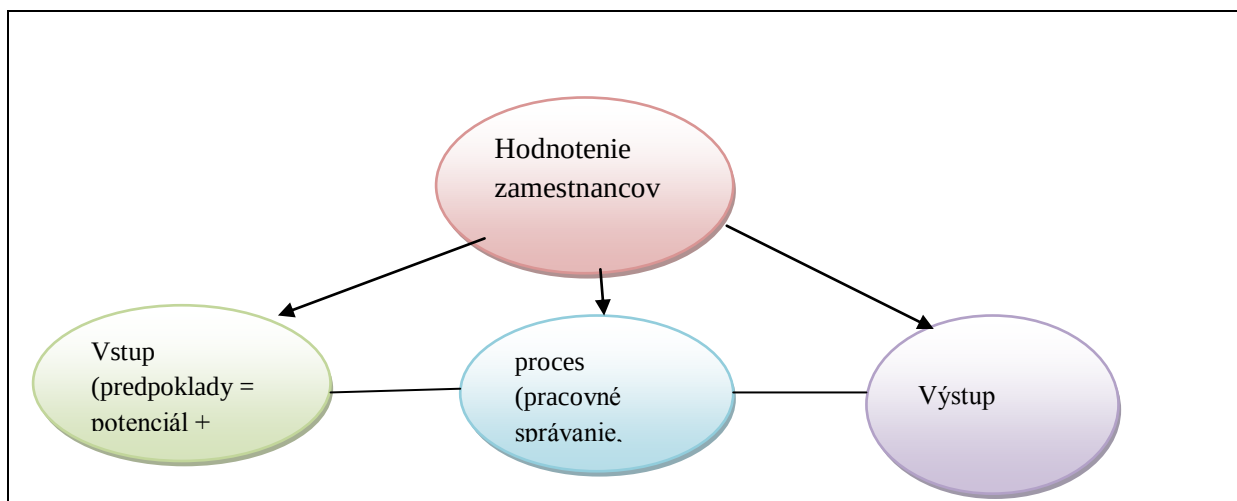
Vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov

Prezentovanie ľubovoľnej témy

Voliteľné – vychádzame z toho, čo je obsahom vzdelávania v jednotlivých ročníkoch

2. Hodnotenie zamestnancov

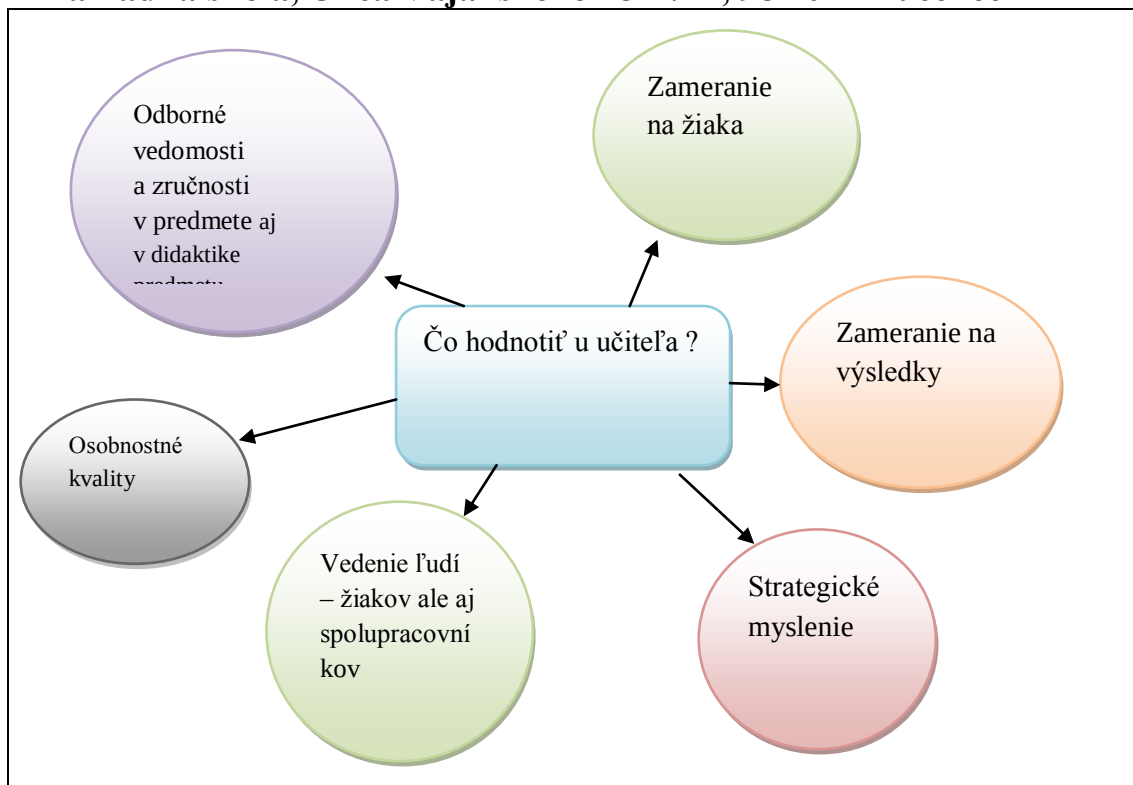
Hodnotenie zamestnancov môže v troch etapách:

Hodnotenie práce zamestnancov

Predpoklady efektívneho systému hodnotenia :

- Model hodnotenia má podporu vedenia, je akceptovaný zamestnancami
- Je v súlade s kultúrou školy
- Podporuje ciele školy ako organizácie a zodpovedá jej stratégiám
- Má jasné kritériá a je administratívne nenáročný
- Je zároveň hodnotiaci ale aj rozvíjajúci
- Je nepretržitý, to znamená buď priebežne alebo pravidelné monitorovanie
- Je vyhodnocovaný (dôležité je aj hodnotenie hodnotiaceho systému)

Kompetencie učiteľa	Charakteristika
Odborné vedomosti a zručnosti	dokonale ovláda svoj predmet
Zameranie na žiaka	pozná žiakov, analyzuje ich potreby a záujmy, vie si pripraviť učebné stratégie na základe toho, aby motivovala žiakov a tým dosiahol výborné výsledky, využíva spätnú väzbu k zlepšovaniu procesu
Zameranie na výsledky	má jasne stanové ciele, čo chce so žiakmi dosiahnuť, aby žiaci dosiahli čo najlepšie výsledky a kompetencie, v čom chce škole pomôcť
Strategické myslenie	uvedomuje si širší kontext svojej práce v triede so záležitosťami školy, regiónu ale aj celoslovenského vzdelávania (využívanie výsledkov medzinárodných meraní), prispieva k novým nápadom
Vedenie ľudí	buduje výkonné tímy nielen v triede ale aj v škole so spolupracovníkmi, aktívne rozvíja schopnosť ľudí prostredníctvom náročných úloh, cieľov, spätnej väzby, vedie a motivuje ľudí aj menej výkonných
Osobnostné kvality	snaží sa rozvíjať v odborných a pedagogických záležitostiach, má dobré vzťahy s kolektívom, vie jasne a účinne komunikovať so žiakmi, je osobne bezúhonný

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadane naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod)
 - Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
 - Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
 - Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
 - Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).
- Hodnotenia učiteľov žiakmi

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, ich rodičia, región získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A aj preto, aby celá pedagogická aj nepedagogická verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Do popredia sa dostáva pravidelná autoevalvácia a dlhodobá, založená na dlhodobom pozorovaní s jasne stanovenými cieľmi, metódami a nástrojmi.

Cieľom je najmä posúdiť vlastnú výkonnosť školy a nájsť kritické miesta aby ich bolo možné ľahšie odstrániť ešte skôr ako ich zistí inšpekcia.

Ak škola vie, kde má slabé stránky, môže ich odstrániť a postupne sa vylepšovať.

Hodnotiť sa môžu napríklad výsledky celoštátneho monitoringu v matematike, slovenskom jazyku, zapojenie sa do rôznych súťaží a umiestnenie žiakov v nich, klasifikácia žiakov, výsledky získané didaktickými testami a dotazníkmi pre žiakov, učiteľov, rodičov a pod., školské dokumenty (plán práce školy, inšpekčná správa atď.).

Existuje viacero spôsobov ako vykonať autoevalváciu školy.

Pri autoevalvácii školy by ste si mali určiť oblasti, ciele, kritéria, nástroje aj časové rozvrhnutie. **Nástroje evalvácie môžu byť:** dotazníky- pre žiakov, rodičov, verejnosť, výsledky žiakov v medzinárodných meraniach eseje, brainstorming, hospitácie, pracovné semináre učiteľov, analýza údajov.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

IV. Inovovaný školský učebný plán

Škol.rok: 2015/2016

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1. ročník	
		A	B
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	9	9
	Anglický jazyk	2	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4
	Informatika	0	1
Človek a príroda	Prvouka	1	1
	Prírodoveda	0	0
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	0	0
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1
	Výtvarná výchova	2	2
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2
	<i>základ</i>	20	20
	<i>voliteľné(disponibilné) hodiny</i>	2	2
SPOLU		22	22

Dotácie: 1. ročník: I.A: ANJ -2h
I.B, I.C : ANJ- 1h, IFV- 1h

Školský učebný plán pre 2. – 4.ročník primárneho vzdelávania

Vzdelávacia oblasť	Predmet	2.ročník	
		A	B
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	6+ 2	6+ 2
	Anglický jazyk	2	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+ 1	4+ 1
	Informatická výchova	1	1
Človek a príroda	Prírodoveda	1	1
	Vlastiveda	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2
Človek a umenie	Výtvarná výchova	1	1
	Hudobná výchova	1	1
Človek a hodnoty	Etická/náboženská	1	1
	Náboženská výchova		
<i>základ</i>		18	18
<i>Voliteľné(disponibilné) hodiny</i>		5	5
<i>SPOLU</i>		23	23

Dotácie:

2. ročník: II.A – SJL-2h, ANJ-2h, MAT-1h

II.B, II.C – SJL-2h, ANJ-1h, MAT-1h, PVC-1h

Školský učebný plán pre 2. – 4.ročník primárneho vzdelávania

Vzdelávacia oblasť	Predmet	3.ročník		Predmet	4. ročník	
		A	B		A	B
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	6+1	6+1	Slovenský jazyk	6+2	6+2
	Anglický jazyk	3+1	3	Anglický jazyk	3+1	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3+1	3+1	Matematika	3+1	3+1
	Informatická výchova	1	1	Informatická výchova	1	1
Človek a príroda	Prírodoveda	1+1	1+1	Prírodoveda	1	1
	Vlastiveda	1	1	Vlastiveda	1+1	1+1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	1	Pracovné vyučovanie	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2+1	Telesná výchova	2	2+1
Človek a umenie	Výtvarná výchova	1	1	Výtvarná výchova	1	1
	Hudobná výchova	1	1	Hudobná výchova	1	1
Človek a hodnoty	Etická / Náboženská výchova	1	1	Etická / Náboženská výchova	1	1
		20+5	20+5		21+5	21+5
SPOLU		25	25		26	26

Dotácie: **3.ročník** : III.A : SJL-1h, ANJ-1h, MAT- 1h, PDA-1h, PVC- 1h
 III.B,III.C: SJL- 1h, TEV-1h, MAT-1h, PDA-1h, PVC- 1h

4.ročník : IV.A : SJL-2h, ANJ-1h, MAT- 1h, VLA-1h,
 IV.B,IV.C: SJL-2h, MAT-1h, VLA-1h, TEV- 1h

I.A + II.A + III.A + IV.A – 22+23+25+26 = 96 hodín , povinné hodiny spolu: 79, voliteľné 17

I.B/C + II.B/C + III.B/C + IV.B/C – 22+23+25+26 = 96 hodín

Dotované hod.TEV budú zameraná na sezónne športové činnosti a využitie dopravného ihriska.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Školský vzdelávací program – šk.rok 2015/16

Príloha C – Učebné plány pre nižšie stredné vzdelávanie – VARIANT A

		ŠVP	ŠkVP					
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín 5.- 9.ročník	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	SPOLU v ŠkVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	23		5	5	5	5	20
	Anglický jazyk	15		4	4	4	4	16
	Nemecký/ruský /francúzsky jazyk	4		2	2	2	2	8
		42		11	11	11	11	44
Človek a príroda	Fyzika	5		2	1	2	2	7
	Chémia	4		0	2	2	2	6
	Biológia	5		2	2	1	1	6
		14		4	5	5	5	19
Človek a spoločnosť	Dejepis	6		1	1	2	2	6
	Geografia	5		1	1	2	2	6
	Občianska náuka	4		1	1	1	0	3
		15		3	3	5	4	15
Človek a hodnoty	Etická výchova/ náboženská výchova	4		1	1	0	1	3
		4		1	1	0	1	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	19		5	5	5	5	20
	Informatika	2		0	0	0	0	0
		21		5	5	5	5	20
Človek a svet práce	Svet práce	1		0	0,5	0,5	0	1
	Technika	1		0,5	0,5	0,5	1	2,5
		2		0,5	1	1	1	3,5
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	3		1	1	0	0	2
	Výtvarná výchova	3		1	1	0	0	2
	Výchova umením	1		0	0	0	1	1
		7		2	2	0	1	5
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	10		2	2	2	2	8
		10		2	2	2	2	8
Spolu povinné hodiny v ŠVP/ rozširujúce hodiny v ŠkVP		115		28,5	30	29	30	117,5
Spolu voliteľné hodiny v ŠVP		31						
Človek a svet práce	Environmentálna výchova	0		0,5	0	0	0	0,5
Umenie a kultúra	Regionálna výchova	0		0	0	1	0	1
Spolu voliteľné hodiny		0		0,5	0	1		1,5
Spolu všetky vyuč. hodiny		0		29	30	30	30	119

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Školský vzdelávací program – šk.rok 2015/16

Príloha C – Učebné plány pre nižšie stredné vzdelávanie – VARIANT B

		ŠVP	ŠkVP					
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín 5.- 9.ročník	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	SPOLU v ŠkVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	23		5	5	5	5	20
	Anglický jazyk	15		3	3	3	3	12
	Nemecký/ruský jazyk/francúzsky	4		2	2	2	2	8
		42		10	10	10	10	40
Človek a príroda	Fyzika	5		2	1	2	2	7
	Chémia	4		0	2	2	2	6
	Biológia	5		2	2	2	2	8
		14		4	5	6	6	21
Človek a spoločnosť	Dejepis	6		1	2	2	2	7
	Geografia	5		1	1	2	2	6
	Občianska náuka	4		1	1	1	0	3
		15		3	4	5	4	16
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova	4		1	1	0	1	3
		4		1	1	0	1	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	19		5	5	5	5	20
	Informatika	2		1	0	0	0	1
		21		6	5	5	5	21
Človek a svet práce	Svet práce	1		0	0,5	1	0	1,5
	Technika	1		0,5	0,5	0	0,5	1,5
		2		0,5	1	1	0,5	3
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	3		1	1	0	0	2
	Výtvarná výchova	3		1	1	0	0	2
	Výchova umením	1		0	0	0	1	1
		7		2	2	0	1	5
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	10		2	2	2	2	8
		10		2	2	2	2	8
Spolu povinné hodiny v ŠVP/ rozširujúce hodiny v ŠkVP		115						
Spolu voliteľné hodiny v ŠVP		31		28,5	30	29	29,5	117
Človek a svet práce	Environmentálna výchova	0		0,5	0	0	0,5	1
Umenie a kultúra	Regionálna výchova	0		0	0	1	0	1
Spolu voliteľné hodiny		0		0,5	0	1	0,5	2
Spolu všetky vyuč. hodiny		0		29	30	30	30	119

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Inovovaný školský vzdelávací program – šk. rok 2015/16

Príloha C – Učebné plány pre nižšie stredné vzdelávanie – VARIANT A

		ŠVP	iŠkVP					
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín 5.- 9.ročník	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	SPOLU v iŠkVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	24	5					5
	Anglický jazyk	15	5					5
		39	10					10
Matematika a práca s informáciami	Matematika	21	5					5
	Informatika	4	1					1
		25	6					6
Človek a spoločnosť	Dejepis	6	1					1
	Geografia	6	2					2
	Občianska náuka	4	0					0
		16	3					3
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova /náboženstvo	5	1					1
		5	1					1
Človek a príroda	Fyzika	6	0					0
	Chémia	5	0					0
	Biológia	7	2					2
		18	2					2
Človek a a svet práce	Technika	5	1					1
		5	1					1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	4	1					1
	Výtvarná výchova	5	1					1
Človek a a svet práce		9	2					2
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	10	2					2
		10	2					2
Spolu povinné hodiny v ŠVP/ rozširujúce hodiny v ŠkVP		127	27					27
Spolu voliteľné (disponibilné) hodiny v ŠVP		19						
Človek a svet práce								
Umenie a kultúra								
Spolu voliteľné hodiny		19						
Spolu všetky vyuč. hodiny		146						

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Inovovaný školský vzdelávací program – šk. rok 2015/16

Príloha C – Učebné plány pre nižšie stredné vzdelávanie – VARIANT B

		ŠVP	iŠkVP					
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín 5.- 9.ročník	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	SPOLU v iŠkVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	24	5					5
	Anglický jazyk	15	4					4
		39	9					9
Matematika a práca s informáciami	Matematika	21	5					5
	Informatika	4	1					1
		25	6					6
Človek a spoločnosť	Dejepis	6	1					1
	Geografia	6	2					2
	Občianska náuka	4	0					0
		16	3					3
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova /náboženstvo	5	1					1
		5	1					1
Človek a príroda	Fyzika	6	0					0
	Chémia	5	0					0
	Biológia	7	2					2
		18	2					2
Človek a a svet práce	Technika	5	1					1
		5	1					1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	4	1					1
	Výtvarná výchova	5	1					1
Človek a a svet práce		9	2					2
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	10	3					3
		10	3					3
Spolu povinné hodiny v ŠVP/ rozširujúce hodiny v ŠkVP		127	27					27
Spolu voliteľné (disponibilné) hodiny v ŠVP		19						
Človek a svet práce								
Umenie a kultúra								
Spolu voliteľné hodiny		19						
Spolu všetky vyuč. hodiny		146						

V. Vzdelávacie programy predmetov

iŠkVP 1. a 5. ročník

Učebné osnovy z predmetu : Prvouka

Stupeň vzdelania:	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda
Predmet:	Prvouka
Učebný materiál:	ADAME, R., KOVÁČIKOVÁ.: <i>Prvouka pre prvákov - pracovná učebnica (PU)</i> ; AITEC, 2015 ADAME, R., KOVÁČIKOVÁ.: <i>Multimediálny disk k pracovnej učebnici Prírodoveda pre prvákov</i> ; AITEC, 2015
Školský rok :	2015/2016
Ročník:	prvý
Trieda:	1. A, 1.B,1.C
Počet hodín:	1 hodina týždenne

1. Charakteristika predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

2. Ciele predmetu

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoj a odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska veku primeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

3. Vzdelávací štandard

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<i>Vzdelávacia oblasť Človek a príroda</i> RASTLINY Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: - rozpoznať základné časti rastlín, - identifikovať základné časti rastlín (príhľava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šípová, pagaštan konský1), - identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, - na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, - deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, - opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), - vysvetliť princíp opelenia, - že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, - že plody obsahujú semená, z	Základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod byliny, kry, stromy Životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

ktorých vyrastú nové rastliny.	
ŽIVOČÍCHY Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: - uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú, - vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážďovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská), - na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, - že živočíchy získavajú potravu rôznym spôsobom , - vysvetliť vzťah dravec a korisť, - vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, - identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb - triediť živočíchy podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočíchy žijú.	životné prejavy živočíchov suchozemské a vodné živočíchy dravec, korisť končatiny
ČLOVEK Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: - identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, - vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, - vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, - že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť.	zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku
NEŽIVÁ PRÍRODA A SKÚMANIE PRÍRODNÝCH JAVOV Žiak na konci 1. ročníka základnej	životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

školy vie/dokáže: - vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, - triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, - vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok, - vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka, - že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa) , - vymenovať tri typy vodných zdrojov, - na základe skúmania vytvoriť závery o priesvitnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí), - že hlavným zdrojom svetla je Slnko, - vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov, - vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek, - navrhnúť vlastný spôsob merania časového úseku, - zostrojiť presýpacie hodiny, - vysvetliť vzťah rýchlosti presýpania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín, - zostrojiť kyvadlo, - vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla.	vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda), význam vody pre život svetelné zdroje, tieň, priesvitný, priehľadný, nepriesvitný materiál meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo
<u>Vzdelávacia</u> <u>oblasť</u> <u>Človek</u> <u>a spoločnosť</u> Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: - orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC a i.), - definovať pravidlá bezpečnosti pri	moja trieda, škola, bezpečnosť v škole, v triede, orientácia v priestore kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy, adresa môjho bydliska dni v týždni, začiatok, koniec, predtým, včera, dnes,

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

návšteve školy, - pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.), - povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska, - rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra, - identifikovať dni v týždni, - čo škodí zdraviu, - určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe.	potom, zajtra umývanie rúk, čistota tela, návšteva a správanie sa u lekára, v lekárni funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny
--	--

Pri jednotlivých tematických celkoch budeme využívať **prierezové témy**. Uvádzam nasledovne pri jednotlivých tematických celkoch :

- 1. Rastliny** (Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti)
- 2. Živočíchy** (Environmentálna výchova ,Mediálna výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia)
- 3. Človek** (Ochrana života a zdravia, Environmentálna výchova, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Mediálna výchova)
- 4. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov** (Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti)
- 5. Človek a spoločnosť** (Environmentálna výchova ,Mediálna výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia)

4. Metódy a formy práce

Využívame tieto vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia aj prostredníctvom didaktickej techniky : interaktívna tabuľa, dataprojektor, počítače....)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

Čl.1 V edukačnom procese prvouky využívame nielen základnú organizačnú formu vyučovaciu hodinu, ale aj exkurziu, vychádzku.

Čl. 2

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

ADAME, R., KOVÁČIKOVÁ.: *Prvouka pre prvákov - pracovná učebnica (PU)*; AITEC, 2015

ADAME, R., KOVÁČIKOVÁ.: *Multimediálny disk (MMD)k pracovnej učebnici Prírodoveda pre prvákov*; AITEC,2015 a ďalšie odborné publikácie k daným témam prírodovedy,

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec
encyklopédie, webové stránky s témami prírodovedy (www.zborovna.sk), materiálo-
technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Prvoukou v 1. ročníku klasifikujeme. Na 1. zasadnutí Metodického združenia bol vypracovaný a schválený systém hodnotenia a klasifikácie všetkých predmetov vo všetkých ročníkoch, ktorý je prílohou Plánu práce MZ.

Čl. 3

Informatika – Primárne vzdelávanie

Školský rok 2015/2016

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchšej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

Hodnotenie

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť

sa spôsob a výsledok hodnotenia. Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi stupňami. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

- priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter
- celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi.

Žiak je z predmetu INFORMATICKÁ VÝCHOVA skúšaný ústne a prakticky.

VÝBORNÝ

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych a praktických činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Výsledky jeho činností sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

CHVÁLITEBNÝ

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych a praktických činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

DOBÝ

Žiak má v presnosti, celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych a praktických činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou opraviť. V kvalite výsledkov jeho činností sú častejšie nedostatky.

DOSTATOČNÝ

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenie poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako i v ich využívaní závažné medzery. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Vážne chyby a nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

NEDOSTATOČNÝ

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Vážne chyby a nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Čl. 4 Obsahový a výkonový štandard										
1. ročník - 1h za týždeň / 33h ročne										
Čl. 5										
Čl. 6	Tematický celok	Čl. 7	Obsahový štandard	Čl. 8	Výkonový štandard					
Čl. 9	Reprezentácie a nástroje	Čl. 10	Práca s grafikou	Čl. 11	- kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omaľovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti,	Čl. 12	Žiak vie použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov			
		Čl. 13	Práca s textom	Čl. 14	Pojmy: veľké a malé písmeno, znak. Čl. 15	Procesy: vytváranie a úprava textu, veľkosti písma, farby písma, typu písma	Čl. 16	Žiak vie vytvoriť a upraviť jednoduchý text. Čl. 17	Dokáže napísať text v textovom editore, zmeniť Čl. 18	veľkosť, farbu a typ písma.
		Čl. 19	Práca s multimédiami	Čl. 20	Pojmy: zvuk, hlas, Čl. 21	Vlastnosti a vzťahy: hlasitosť zvuku Procesy: zapojenie slúchadiel, prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti	Čl. 22	Žiak vie použiť konkrétne nástroje na prehratie a počúvanie zvukov.		
Čl. 23	Komunikácia a spolupráca	Čl. 24	Práca s webovou stránkou	Čl. 25	Pojmy: webová stránka, odkaz, prehliadač Čl. 26	Vlastnosti a vzťahy: adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok Čl. 27	Procesy: orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku	Čl. 28	Žiak dokáže použiť nástroj na prezeranie webových stránok, získať informácie z webových stránok. Čl. 29	
		Čl. 30	Vyhľadávanie na webe	Čl. 31	Pojmy: vyhľadávač Čl. 32	Procesy: vyhľadávanie obrázkov a textov na zadaných stránkach,	Čl. 33	Žiak dokáže vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu.		

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Čl. 34 Algoritmické riešenie problémov	Čl. 35 Analýza problému	Čl. 36 <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravda – nepravda, platí – neplatí. Čl. 37 <i>Procesy:</i> rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia	Čl. 38 Žiak dokáže navrhnúť riešenie, rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia, uvažovať o rôznych riešeniach
	Čl. 39 Interaktívne zostavovanie riešenia	Čl. 40 <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> priamy príkaz – akcia vykonávateľa Čl. 41 <i>Procesy:</i> Používať jazyk vykonávateľa	Čl. 42 Žiak dokáže riešiť problém priamym riadením vykonávateľa, aplikovať elementárne príkazy daného jazyka na riadenie vykonávateľa.
	Čl. 43 Pomocou postupnosti príkazov	Čl. 44 <i>Pojmy:</i> príkaz, postupnosť príkazov. Čl. 45 <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> Ako súvisí príkaz a výsledok. Čl. 46 <i>Procesy:</i> Zostavenie a vyhodnotenie príkazov.	Čl. 47 Žiak dokáže riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, interpretovať postupnosť príkazov.
Čl. 48 Softvér a hardvér	Čl. 49 Práca v operačnom systéme	Čl. 50 <i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha. Čl. 51 <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu.	Čl. 52 Žiak dokáže spustiť program a ukončiť bežiacu aplikáciu.
	Čl. 53 Počítač a prídavné zariadenia	Čl. 54 <i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke, pripojenie slúchadiel	Čl. 55 Žiak vie ovládať programy myšou, písať na klávesnici, zapojiť slúchadlá
Čl. 56 Informatická spoločnosť	Čl. 57 Legálnosť používania	Čl. 58 <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu Čl. 59 <i>Procesy:</i> legálnosť/nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy).	Čl. 60 Žiak vie diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv.

Anglický jazyk- primárne vzdelávanie

1.ročník

Školský rok 2015/16

Vo vyučovacom predmete anglický jazyk v 1. ročníku je časová dotácia 2 hodiny v triede s posilneným vyučovaním cudzích jazykov 2 hodiny a v triede s posilneným vyučovaním informatickej výchovy 1 hodina. Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu v oblasti produktívnych jazykových činností a stratégií, najmä na rozvoj ústneho prejavu.

Posilnenie časovej dotácie o 2 hodiny vo vyučovacom predmete anglický jazyk bude meniť kvalitu výkonu v týchto oblastiach:

Čl. 61 Počúvanie s porozumením
Čl. 62 Ústny prejav dialóg
Čl. 63 Ústny prejav monológ

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec
jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup.

1.Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk v 1. ročníku je umožniť žiakom:

- Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v 1.ročníku spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať.
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer
- v oblasti produktívnych jazykových činností a stratégií sa zamerať najmä na rozvoj ústneho prejavu.
- v receptívnych jazykových činnostiach najmä rozvoj počúvania s porozumením

2.Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa . Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať.

3. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum spôsobilostí, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa.

Komunikačné jazykové kompetencie

Žiak dokáže :

- používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne, jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním verbálnych a neverbálnych prostriedkov.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec
Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu, pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, atď.

Pragmatické kompetencie

- Žiak dokáže písať písmená abecedy

4. Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Počúvanie s porozumením: Žiak na konci 1.ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová
- identifikovať a porozumieť najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov

Čítanie s porozumením: Žiak na konci 1.ročníka dokáže:

- identifikovať hlásky
- vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy.

Ústny prejav: Žiak na konci 1.ročníka dokáže:

- pýtať sa a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi
- používať čísla do 10

Písomný prejav:

Žiak na konci 1.ročníka dokáže správne napísať všetky písmená abecedy

5. Kompetencie a funkcie jazyka

Čl. 64 Kompetencie	Čl. 65 Funkcie
Čl. 66 1.Nadviazať kontakt v súlade Čl. 67 s komunikačnou situáciou Čl. 68	Čl. 69 Pozdraviť Čl. 70 Odpovedať na pozdrav Čl. 71 Poďakovať sa Čl. 72 Rozlúčiť sa
Čl. 73 2.Vypočuť si a podať informácie Čl. 74	Čl. 75 Informovať sa, Čl. 76 Odpovedať na požiadavky Čl. 77
Čl. 78 3. Zaradiť informáciu Čl. 79 Získať informáciu	Čl. 80 Reagovať na veci na obrázku Čl. 81 reagovať na príbeh Čl. 82 Pomenovať predmety

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

	Čl. 83
Čl. 84 4.Vybrať z ponúknutých možností	Čl. 85 Identifikovať Čl. 86 Opísať, zaspievať, vybrať farbu, oblečenie Čl. 87 Potvrdiť/Odmietnuť Čl. 88
Čl. 89 5.Vyjadriť názor	Čl. 90 Vyjadriť názor Čl. 91 Vyjadriť súhlas Čl. 92 Vyjadriť nesúhlas Čl. 93
Čl. 94 6.Predstaviť záľuby a vkus	Čl. 95 Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči Čl. 96 Vyjadriť, že niečo nemám rád Čl. 97
Čl. 98 7.Prijať pokyn	Čl. 99 Reagovať na pokyny Čl. 100

6.Obsahový štandard

Čl. 101 Kompetencie	Čl. 102 Funkcie	Čl. 103 Interakčné témy
Čl. 104 Nadviazať kontakt v súlade Čl. 105 S komunikačnou situáciou Čl. 106	Čl. 107 Greeting sb Čl. 108 Pozdraviť, predstaviť sa Čl. 109 Poďakovať sa Čl. 110 Rozlúčiť sa	Čl. 111 Hello, I am Jim. Čl. 112 How are you? Čl. 113 I'm fine, thank you. Čl. 114 Thank you. Čl. 115 Bye- bye!
Čl. 116 Prijať pokyn	Čl. 117 Reagovať na pokyny	Čl. 118 Clap, Stand up, Sit down, Point to
Čl. 119 Získať informácie	Čl. 120 Vedieť menovať veci v triede a opýtať sa na ne	Čl. 121 My classroom What's this? Čl. 122 It's a...
Čl. 123 Vypočuť si a podať informáciu	Čl. 124 Predstaviť svoje hračky Čl. 125	Čl. 126 My toys Čl. 127 This is my... Čl. 128 This is your..
Čl. 129 Vypočuť si a podať informácie	Čl. 130 Hovoriť o priebehu sviatku v Ang Pomenovanie vecí Čl. 131 Napísať pohľadnicu	Čl. 132 It's a Halloween Čl. 133 Merry Christmas Čl. 134 It's Easter
Čl. 135 Zaradiť informáciu Čl. 136 Získať informáciu	Čl. 137 Odpovedať na otázky na množstvo Čl. 138	Čl. 139 My things Čl. 140 How many Čl. 141 Plurals Čl. 142 How old are you? Čl. 143

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Čl. 144 Vypočúť si a podať informáciu	Čl. 145 Opakovať názvy podľa obrázku a podľa počutého Čl. 146 - reagovať na príbeh Čl. 147 Priradiť farby Čl. 148	Čl. 149 My colours Čl. 150 It's + colour Čl. 151
Čl. 152 Podať informáciu Čl. 153 Vybrať z ponúknutých možností	Čl. 154 Pomenovať zvieratá a veci na farme Čl. 155 Potvrdiť/Odmietnuť Čl. 156 Čl. 157	Čl. 158 Is it a...? Čl. 159 Is it (red)? Čl. 160 Yes, it is. Čl. 161 No, it isn't.
Čl. 162 Vybrať z ponúknutých možností	Čl. 163 Pomenovať oblečenie. Reagovať na príbeh Čl. 164 Priradiť farby Čl. 165	Čl. 166 My clothes Čl. 167 What colour is it? It's... Čl. 168 What colour are they? They're...
Čl. 169 Získať a prijať informáciu	Čl. 170 reagovať na príbeh Čl. 171 Vedieť opísať časti svojho tela	Čl. 172 My body Čl. 173 I've got...
Čl. 174 Vypočúť si a podať informácie	Čl. 175 Predstaviť svoju rodinu	Čl. 176 My family Čl. 177 He/ She is...They are...
Čl. 178 Vybrať z ponúknutých možností Predstaviť záľuby a vkus	Čl. 179 Pomenovať jedlo Čl. 180 Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči Čl. 181 Vyjadriť, že niečo nemám rád Čl. 182	Čl. 183 My food Čl. 184 I like ... Čl. 185 I don't like...

7. Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatočných etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných jazykových činností. V počúvaní dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza - rôzne druhy opakovania. Každá cudzojazyčná rečová činnosť učiteľa je sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál).

Začiatky čítania a písania

Počiatočný kontakt s písomnou formou cudzieho jazyka je vizuálny. Nácvik čítania s porozumením je odstupňovaný - obrázky, slová, slovné spojenia, krátke vety. V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou/ hovorenou podobou slova a konkrétnou predstavou jeho významu (napr. obrázok). V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná podoba slova a žiaci ho čítajú s naučenou správnou výslovnosťou a s porozumením. Žiaci pokračujú v čítaní slovných spojení a jednoduchých viet. Žiaci začínajú písať po nácviku čítania písmen abecedy, slov, resp. po fáze vizuálneho kontaktu s písomnou podobou známych písmen, slov. Písanie sa najskôr obmedzuje na odpisovanie písmen, slov.

8. Hodnotenie

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu. Hodnotenie učiteľom je ústnou formou alebo písomnou formou.

Hodnotenie spolužiakmi má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov.

Anglický jazyk - 5.ročník

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- ☐ uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- ☐ opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- ☐ uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- ☐ chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- ☐ dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- ☐ kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- ☐ udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- ☐ pochopiť zámer zadanej úlohy,
- ☐ účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- ☐ aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- ☐ využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- ☐ byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- ❖ jazykové kompetencie,
- ❖ sociolingválne kompetencie,
- ❖ pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci 5. ročníka ZŠ.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi (SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení,
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- opísať seba, čo robí, kde žije (SERR, 2013, s. 60).

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2

Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2.

Kompetencie a funkcie relevantné pre komunikačnú úroveň A1 sú zvýraznené.

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Podakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty Vyjadriť želania Vyjadriť plány
5. Vyjadriť vôľu	
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť
7. Vyjadriť pocity	vykonať nejakú činnosť Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvahy Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postávať sa Zistiť
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	
9. Predstaviť záľuby a vkus	spokojnosť/nespokojnosť Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem Vyjadriť hnev, zlú náladu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dat' súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Dat' ponuku a reagovať na ňu	
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti 17. Reagovať pri prvom stretnutí	Spomenúť si na niečo/niekoľko Vyjadriť, že som na niečo/niekoľko zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho
Privítať Predniesť prípitok	
18. Korešpondovať Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list	
19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

20. Komunikovať	Zčať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore Uviesť tému, hlavnú myšlienku
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme
23. Zúčastniť sa diskusie/	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie
Argumentovať	Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradit' zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie
25. Porozprávať príbeh	Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru Rozprávať Zčať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

DODATOK 1

NÁRODNÝ PROGRAM FINANČNEJ GRAMOTNOSTI v podmienkach ZŠ

Finančná gramotnosť žiakov

Charakteristika:

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Ciele:

- poznať fungovanie jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- pochopiť otázky bohatstva a chudoby,
- poznať hodnotu peňazí,
- poznať modely zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- poznať osobné a rodinné modely zabezpečenia životných potrieb.

Absolvent základnej školy by mal byť schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- naučiť sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť šoriť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vedieť a byť schopný hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie,
- inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- poznať príklady úspešných jednotlivcov v svojej plánovanej profesijnej ceste,
- poznať podmienky, vylučujúce neúspešnosť jednotlivca a rodiny,
- porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a ostatné finančné inštitúcie),
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Spôsob implementácie:

Jednotlivé témy budú realizované v rámci tém vyučovacích predmetov základnej školy podľa nasledujúceho plánu. Po zhodnotení tém zaradili pedagogickí zamestnanci témy vyhovujúce potrebám žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard finančnej gramotnosti na vytvorenie nových tém v rámci učebných osnov všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov základných škôl v rámci finančného vzdelávania.

Témy:

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia **Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.**

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia **Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.**

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia **Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.**

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Čiastková kompetencia 6: Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia **Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.**

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť poslednej vôle.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia **Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.**

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zdĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia **Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.**

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia **Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.**

Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 2: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

1. STUPEŇ

1. ROČNÍK

Využitie tém v jednotlivých vyučovacích predmetoch

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia : Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a zabezpečenie životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1 : Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia

Očakávania , že žiak je schopný:

Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia

Očakávania, že žiak je schopný :

Posúdiť spôsoby , akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.

Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Očakávania ,že žiak je schopný:

Opísať príklady bohatstva a chudoby.

Čiastková kompetencia 4: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Čiastková kompetencia 5: *Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti*

Očakávania, že žiak je schopný: *Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny*

Využitie témy v jednotlivých vyučovacích predmetoch :

Matematika, Prvouka, Slovenský jazyk a literatúra

Matematika

Pomenovať základné ľudské hodnoty a potreby.

-slovné úlohy

Hodnota ľudskej práce a peňazí

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

- spájanie čísel s nominálnou hodnotou našej meny
- používanie peňazí v bežných situáciách (hra na obchod)
- odhadne a skontroluje cenu nákupu a vrátenia peňazí

Problematika bohatstva a chudoby

- slovné úlohy

Prvouka

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje skúsenosti s prácami v domácnosti.

Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole a mimo nej. Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami a hospodárneho správania sa v domácnosti.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia: *Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.*

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.

Čiastková kompetencia 2: Kontrolovať osobné údaje a informácie

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

Čiastková kompetencia 3: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch."

Čiastková kompetencia 4: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

Čiastková kompetencia 5:: Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Očakávania, že žiak je schopný: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Využitie témy v jednotlivých vyučovacích predmetoch: Prvouka, výlety a exkurzie

Prvouka:

Zoradenie osobných želaní /potrieb podľa ich dôležitosti

Výlety a exkurzie:

Opísať, ktoré osobné informácie by nemali byť odhalené tretím osobám.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia: Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
Očakávania, že žiak je schopný: „Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.“

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Očakávania, že žiak je schopný: „Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.“

Využitie v predmetoch : Matematika, Prvouka

Matematika

Vysvetliť na príkladoch vzťah človeka a rodiny k peniazom.

Prvouka

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny. Vysvetliť, čo sú to osobné príjmy.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia: Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Využitie v predmetoch: **Trednická hodina**

Opísať situácie, kedy si človek peniaze/predmety požičiava.

Opísať aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka.

2. ROČNÍK

Matematika

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný: Úroveň 1:

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. (slovné úlohy, matematické operácie na sčítanie a odčítanie)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Uviesť príklady mýšľania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. (odčítanie jednociferného a dvojciferného čísla).

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom (matematické operácie na sčítanie a odčítanie)

Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote. (vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. (slovné úlohy na sčítanie a odčítanie)

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. (porovnávanie čísel)

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán. 1 5

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti. (porovnávanie čísel, slovné úlohy)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností. (zložené slovné úlohy)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. (slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. (slovné úlohy)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje. (slovné úlohy)

Slovenský jazyk a literatúra

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty (Čítanie: Ako čerešne oklamali chlapca)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. (Píšeme listy, želacie vety)

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. (Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, čo je povolanie a zamestnanie. (Čítanie: Kominári – čierni chlapci)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.
(Čítanie: Upratovačka a rozhadzovači)

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.
(Čítanie: O troch grošoch)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať práva žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. (Čítanie: Fumiko)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako finančná gramotnosť prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať svoju predstavu o tom ako človek môže sporiť (Čítanie: Ako sme sa tešili na Vianoce)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. (Tykanie, vykanie)

Prírodoveda

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty.

Pomenovať základné ľudské potreby.

(Prečo máme domy)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. (Prečo máme domy)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať príklady základných životných potrieb.
(Prečo sa staráme o svoje zdravie-potrava ako zdroj energie)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. (Vianoce)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si peňazí. (Prečo máme rôzne domy)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. (Prečo je voda dôležitá)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným poistením.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje. (Prečo sa staráme o svoje zdravie)

Vlastiveda

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. (Rodina a príbuzní)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady mýšľania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. (Spomíname na našich predkov)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. (Rodina a príbuzní)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti. (Spomíname na našich predkov)

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. (Ako sa vyznať v okolí, Služby, kultúra a šport)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať situácie, kedy si človek peniaze/predmety nakupuje a kedy si ich požičiava (Predvianočný čas)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť (Veľká noc)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. (Rodina a príbuzní)

Telesná výchova

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:*

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. (BOZ na hodinách telesnej výchovy)

Náboženská výchova, Etická výchova

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty (Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. (Vyjadrovanie citov, Iniciatíva)

Výtvarná výchova

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok (Naša škola)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. (Najkrajší zážitok z prázdnin)

Hudobná výchova

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty (Riekanka o mamkách)

Informatická výchova

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií. (Skúmame internet)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností. (Skúmame internet)

Triednická hodina

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:*

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. (Vzťah k školským potrebám)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou (Medzinárodný deň starších osôb 01.10.)

3. ROČNÍK

Téma:

predmetoch:

Využitie v

1.Človek vo sfére peňazí	
- Vysvetliť žiakom pojem zodpovednosti a samostatnosti vo vzťahu k ich vlastnej existencii v dospelosti. - Oboznámiť žiakov s pojmami ľudská hodnota a ľudská potreba na príkladoch zo života v rámci mentálnej úrovne a sociálneho zaradenia žiakov (rodina,zdravie,jedlo,spánok, a pod.) - Vysvetliť žiakom prepojenie medzi prácou a jedným z jej možných ohodnotení- peniazmi (žiač za svoju prácu v škole je ohodnotený známku,výpomoc s domácimi prácami -pochvala od rodičov,vreckové) - Popísať problematiku bohatstva a chudoby s dôrazom na meniteľnosť daného stavu (chudoba nie je dedičná je to len ľudské rozhodnutie ostať chudobným) Kollár – bohatý,bezdomovec -chudoba)Deti sú schopné prekonať finančné nedostatky vlastných rodičov. - Vychovávať žiakov k váženiu si a uvedomeniu si duchovných a materiálnych hodnôt vo svojom okolí – žiť hospodárne (praktické narábanie s vecami, úmyselné neničenie)	Matematika Slovné úlohy,sčítanie,odčítanie Prírodoveda Živá a neživá príroda,prírodniny,ľudské výtvy Slovenský jazyk Sloh – blahoželanie
2.Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	
- Naučiť žiakov byť zodpovednými za vlastné rozhodnutia v oblasti financií (možný zárobok nesmie byť prekročený neuváženými výdavkami (dieťa ide do obchodu a má 1 euro a chce si kúpiť čokoládu,musí si byť vedomé akú finančnú hodnotu má pri sebe a že hodnota čokolády nesmie byť vyššia) - Pri zhodnocovaní vlastných financií používať overené zdroje – médiá, inštitúcie garantované štátom a nepodľahnúť lákavým ponukám finančných podvodníkov,zneužívanie osobných údajov (meno,bydlisko,tel. číslo sú ich osobné údaje,ktoré sa nemajú cudzím ľuďom hovoriť) - Vedieť si vytvoriť hierarchiu najnutnejších a menej potrebných finančných výdavkov (môžem si kúpiť len to,na čo mám peniaze) - Použiť príklady rôznych generácií ohľadom míňania peňazí (21.stor.- mobily,počítače,hry,oblečenie 20.stor.- kino,spoločenské aktivity,šport,oblečenie) - Každý človek má nárok reklamovať chybný tovar – ochrana spotrebiteľa (čokoláda po záručnej dobe)	Matematika: Slovné úlohy sčítanie,odčítanie Sloven.jazyk-sloh Reklama,vybrané slová Čítanie Vlastiveda Časová priamka,Archeológ-vykopávky(histor.a súčasné predmety Triednické hodiny
3.Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb –	

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

príjem a práca - Vysvetliť žiakom čo je to osobná, rodinná a spoločenská potreba (ja si chcem kúpiť, my si chceme kúpiť, dosiahnuť niečo – uznanie, spoločenské postavenie) - Príklady na životné potreby (získať vhodné vzdelanie, nájsť si vyhovujúcu prácu – mať stabilný príjem pre zabezpečenie rodiny) - Žiakom zdôrazniť, že štúdium je prvým predpokladom pre získanie zamestnania/je dôležitý výber školy, ktorý má predznamenať ďalšie pracovné smerovanie žiaka. - Vysvetliť žiakom možné spôsoby získavania peňazí: plat za prácu, dar, dedičstvo a pod. - Naša spoločnosť, v ktorej žijeme má nastavený systém vo vzťahu k peniazom. Každý človek, rodina potrebuje peniaze k prežitiu. - Úspešnosť vo finančnej oblasti: stabilná práca s možným kariérnym postupom. Neúspešnosť: krátkodobé finančne nezaujímavé zamestnania.	Matematika: Slovné úlohy: sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov.jazyk: Čítanie-čím chcem byť Vybrané slová Prírodoveda: Prečo potrebujeme zmysly (zdravá strava...) Triednické hodiny
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi - Vypracovať si finančný plán, v ktorom viem porovnať predpokladaný príjem s možnými výdavkami a na základe zistených faktov konať finančné transakcie/ výlet - V diskusii overiť vnímanie žiakov ohľadom výdavkov v domácnosti - Vysvetliť žiakom dôležitosť prehľadnosti v dokumentoch typu: dedičstvo, faktúry, dôležité účty - Vysvetliť žiakom systém cenových relácií v rôznych obchodoch a nasmerovať ich na zodpovedné rozhodovanie pri nákupoch (čokoláda v Tesco stojí 1 euro, tá istá čokoláda v Lidli stojí 0,80 centov, zvážiť si možné použitie vzniknutého finančného rozdielu) - Vysvetliť žiakom zmysel charitatívnych organizácií a poukázať na ich vierohodnosť (podvody)	Matematika: Slovné úlohy: sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov.jazyk: Vybrané slová Čítanie Vlastiveda: Naše mestá Triednické hodiny
5.Úver a dlh - Vysvetliť žiakom požičiavanie peňazí (kúpa auta, bytu a ich vlastnú zodpovednosť pri ich splácaní – výška príjmu, nutné výdavky, zostatok -platba úveru. - Každý kto si niečo požičia (knihu) by mal splniť dohodu ohľadom termínu vrátenia a nepoškodenia - Vysvetliť deťom riziko požičiavania peňazí a možného zadĺženia sa: exekúcia odobratie osobného majetku – bezdomovec.	Matematika: Slovné úlohy: sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov.jazyk Vybrané slová Čítanie Vlastiveda: Mestá, osídľovanie Triednické hodiny
6.Sporenie a investovanie - Vysvetliť žiakom zmysel sporenia: mať záujem si niečo kúpiť alebo si tvoriť stabilnú finančnú rezervu (šetrenie do pokladničiek a pod.) - Vysvetliť žiakom slovo investícia: kúpa domu a jeho dlho trvajúca finančná hodnota - Narábanie s peniazmi: ukladanie do vierohodných finančných inštitúcií – banky + nabíjajúce úroky, ochrana pred zlodejmi. - Vysvetliť žiakom investovanie väčšej sumy do vecí, ktorá bude mať dlhotrvajúcu hodnotu s možnosťou zvýšenia nákupnej ceny (dom) - Vysvetliť žiakom pojem daň a jej praktické uplatňovanie, napr.kúpa	Matematika: Slovné úlohy, sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov.jazyk: Vybrané slová Čítanie Prírodoveda: Prečo stromy plačú

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

domu	Vlastiveda: Lesy-naše plúca Triednické hodiny
7.Riadenie rizika a poistenie	
- Vysvetliť pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi (zadĺženie sa v dôsledku väčších výdavkov ako príjmov, vreckové na týždeň miniem za dva dni a požičiam si od kamaráta) - Niekedy nie z vlastnej viny stratí človek zamestnanie, dôvodom je nesprávne hospodárenie firmy, štátu - Vysvetliť žiakom, že už v mladosti treba myslieť na starobu a dôchodok a tvoriť si finančné rezervy prostredníctvom produktov ponúkaných finančnými inštitúciami. Sociálna a finančná istota v starobe je základným predpokladom na dôstojné dožitie - Vysvetliť žiakom základné princípy poistenia: istota prostredníctvom poistenia (stane sa úraz, zdravotná poisťovňa preplatí bolestné)	Matematika: Slovné úlohy, sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov.jazyk: Vybrané slová Čítanie Vlastiveda: Rieky, minerálne pramene Prírodoveda: Prečo sa podobáme na opicu – ľudské telo Triednické hodiny

4. ROČNÍK

SJL

Téma		Téma
Človek vo sfére peňazí	-Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom.	Sloh: Opis osoby, ústne, písomne Sloh: Diskusia, názor SJL: Slovné druhy- Číslovky
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	-Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.	Sloh: Diskusia, názor
Zabezpečenie peňazí pre uspokojenie životných potrieb- príjem, práca	-Uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.	Sloh: Koncept
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	-Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia.	Sloh: Plagát Sloh: Diskusia, názor Čítanie: Plagát
Úver a dlh	- Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.	SJL- Slovné druhy- Číslovky
Sporenie a investovanie	-Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností.	Sloh: Interview SJL: Slovné druhy- Číslovky

Finančná gramotnosť 4. Roč.

PDA

Téma		Téma
Človek vo sfére peňazí	Pomenovať základné ľudské potreby	Podmienky života na Zemi
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	Opísať, ktoré druhy osobných rozhodnutí by nemali byť	Prečo niektoré živočích žijú v skupinách

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

	odhalené tretím osobám	Prečo vlci žijú v svorkách
Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb- príjem a práca	Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.	Prečo je dôležité čo jeme
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.	Prečo je dôležité čo jeme
Sporenie a investovanie	Zoradiť si osobne želania/potreby podľa ich dôležitosti	Symbióza rastlín a živočíchov

MATEMATIKA 4.ročník – Finančná gramotnosť

Tematický celok

Násobenie a delenie v obore násobilky

Komutatívnosť násobenia s kombinatorickou motiváciou

Rozdelenie na daný počet

Sporenie a investovanie

Násobenie a delenie

Riešenie jednoduchých slovných úloh typu

porovnanie podielom

Nepriamo sformulované slovné úlohy

Slovné úlohy na priamu úmernosť

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Sčítanie a odčítanie do 10000

Počítanie bez prechodu

Počítanie so zaokrúhlenými číslami

Človek vo sfére peňazí

Písomné sčítanie a odčítanie

Skúška správnosti riešenia

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Riešenie jednoduchých slovných úloh s využitím edukačných programov	životných potrieb - príjem a práca
Sčítanie a odčítanie do 10000 Sčítanie s prechodom v slovných úlohách Čo má v matematike prednosť	Riadenie rizika a poistenie
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Slovné spojenie s kombinatorickou motiváciou (rozširujúce učivo)	Úver a dlh
Násobenie a delenie Úlohy na násobenie a delenie Obchodné úlohy	Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí
VLASTIVEDA 4.ročník – Finančná gramotnosť	
Tematický celok	
Mesta a dediny Život na dedine	Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca
Mesta a dediny Život v meste	Úver a dlh
Cestujeme Ktorá preprava je najvýhodnejšia	Plánovanie a hospodárenie s peniazmi
Ako pretvárame krajinu Lesníctvo, poľnohospodárstvo	Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

2. STUPEŇ

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania: Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – TC: Poézia – piesne: Pracovné piesne

Využitie 6. ročník: TC: Detektívna literatúra: Emil a detektívi
slohová zložka – TC: Svet v pohybe: Rozprávanie

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Komunikačné situácie: Asertívna a efektívna komunikácia

literárna zložka – TC: Piesne: Mince na dne fontán, Voda čo ma drží nad vodou

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie učiva zo 7. ročníka: Čo ovplyvňuje našu budúcnosť, TC: Debatujeme na úrovni: Cudzie slová, Aká je budúcnosť plastov?

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Očakávania: Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – Próza – V ríši rozprávok: Zemský poklad

Využitie 6. ročník: jazyková zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka: Keď upratuje mama

Využitie 7. ročník: TC: Komunikácia v spoločnosti: Slová cudzieho pôvodu, TC: Slovné druhy: Číslovky

literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v próze – Detský hrdina v literatúre: Do konca, Z teplého hniezda, Poškoláci,

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Kto prednesie prejav: Hod' starosti za hlavu a vyhod' si z kopýtko

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Očakávania: Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – TC: Próza – povesti: Detvan a Jánošíkov poklad

Využitie 6. ročník: literárna zložka – TC: Zo života detí: Princ a bedár

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Využitie 7. ročník: literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v próze - Robinsonáda:

Robinson Crusoe, TC: Dramatické umenie: Sokoliar Tomáš

Využitie 8. ročník: jazyková zložka – TC: Buďte asertívni: Môže za to Harry Potter?

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Očakávania: Uviesť príklady činnosti jednotlivcov a rodín v ekonomickej oblasti.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – TC: Vedomosti z každej oblasti: Encyklopédia

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Charakteristika osoby

Využitie 7. ročník: literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v poézii: Najčistejšia láska

Využitie 8. ročník: literárna zložka - TC: Próza – zo života mladých ľudí: Tri gaštanové kone

Využitie 9. ročník: slohová zložka – TC: Jazykové štýly: Poštová poukážka, podací lístok
jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania: Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia. Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informujeme včas a správne: Reklama, inzerát, diskusia

jazyková zložka – TC: Píšeme si so známymi: Číslovky

Využitie 6. ročník: literárna zložka –, TC: Poézia, básne: Populárna pieseň

Využitie 7. ročník: jazyková zložka – TC: Komunikačné situácie: Skratky v písomnej komunikácii,

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie učiva zo 7. ročníka: Čo ovplyvňuje našu budúcnosť, TC: Buďte asertívni: Za jednorazové obaly platíme dva razy,
jazyková zložka – TC: Buďte asertívni: Číslovky, TC: Debatujeme na úrovni: Cudzie slová, Aká je budúcnosť plastov?

literárna zložka - TC: Próza – dievčenský román: Anna zo Zeleného domu,

Využitie 9. ročník: literárna zložka – TC: Próza: Priamov poklad

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.:

Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom. Uviesť príklady prínosov finančnej zodpovednosti a strát spôsobených finančnou nezodpovednosťou.

Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností. Uviesť príklady úspešných jednotlivcov na svojej plánovanej profesijnej ceste

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Uvažujeme nielen o bežných veciach: Každý je kováčom svojho šťastia

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania: Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia. Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich.

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka: Reklama

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Budme asertívni: Náš mobilný svet prestáva byť skutočne mobilný?

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Očakávania: Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivец podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zlodeji môžu získať osobné údaje a informácie.

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Stanoviť si merateľné krátkodobé a strednodobé finančné ciele. Použiť finančnú alebo internetovú kalkulačku na stanovenie nákladov na dosiahnutie strednodobého cieľa. Zhodnotiť výsledky finančného rozhodnutia. Používať zodpovedné rozhodovanie pri strednodobých cieľoch.

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania: Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom. Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Zhovárime sa a diskutujeme: Diskusia, argument, protiargument

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Očakávania: Vyhľadať si príslušný orgán na ochranu spotrebiteľov v mieste pobytu. Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa. Vysvetliť kroky pri riešení reklamácie podanej zákazníkom

Využitie 5. ročník: slohová zložka - TC: Informuje včas a správne: Plagát

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Opisný slohový postup, TC: Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka: Reklama

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka: Prázdninový autobus

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Literárna exkurzia

Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivец podniknúť na ochranu svojich osobných údajov.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie. Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje. Opísať spôsoby ochrany cenných predmetov a majetkových hodnôt. Stručne charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania: Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Charakteristika osoby

Využitie 9. ročník: slohová zložka – internetové tlačové zdroje – informácie o pracovných miestach, kariére, podnikaní, úradný list

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

literárna zložka – TC: Próza: Úspešné literárne postavy

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Očakávania: Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Využitie 7. ročník: literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v próze – Robinsonáda: Robinson Crusoe

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Očakávania: Uviesť príklady, ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie učiva zo 7. ročníka: Čo ovplyvňuje našu budúcnosť

Využitie 9. ročník: slohová zložka – internetové tlačové zdroje – informácie o pracovných miestach, kariére, podnikaní, úradný list

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

literárna zložka – TC: Próza: Úspešné literárne postavy

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania: Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov. Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze. Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov. Prekontrolovať daň z pridanej hodnoty na doklade o zaplatení nákupu.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Charakteristika osoby

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka: Prázdninový autobus

Využitie 8. ročník: literárna zložka - TC: Próza – dievčenský román: Anna zo Zeleného domu

Využitie 9. ročník: slohová zložka – internetové tlačové zdroje – informácie o pracovných miestach, kariére, podnikaní, úradný list

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania: Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Opisný slohový postup, TC: Zhovárame sa a diskutujeme: Diskusia

Využitie 7. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Zubný kaz – choroba alebo nedbanlivosť?

Využitie 8. ročník: literárna zložka – TC: Próza – zo života mladých ľudí: Tri gaštanové kone

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Očakávania: Vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke, verejného poistenia a potrebou životného poistenia

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Zhovárame sa a diskutujeme: Rozhovor

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Zhovárame sa a diskutujeme: Diskusia

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Komunikačné situácie: Riadený rozhovor

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Debatujeme na úrovni: Debata

Využitie 9. ročník: literárna zložka – TC: Próza: Diet'a zo smetiska

PREDMET: Anglický jazyk

Význam začlenenia finančnej gramotnosti do vzdelávacieho procesu pri výučbe anglického jazyka:

a) Obsahová stránka:

- Poznať význam životných hodnôt, vplyv peňazí
- Schopnosť stanoviť si priority
- Zabezpečiť životné potreby
- Používať spoľahlivé informácie
- Prostredníctvom príjmu a práce zabezpečiť životné potreby
- Organizovať osobné financie a hospodáriť s nimi
- Rozlišovať priaznivé podmienky pre úver
- Klásť dôraz na sporenie a investovať finančné prostriedky do správnych finančných produktov
- Oboznámiť sa s rôznymi rizikami a poznať rôzne druhy poistenia a ich využitie

b) Jazyková stránka:

- Rozšíriť slovnú zásobu
- Diskutovať
- Upevňovať rečový prejav
- Vytvoriť esej k téme
- Upevniť gramatické a lexikálne štruktúry v prejave

1. ČLOVEK VO SFÉRE PEŇAZÍ

- Pojem ľudská práca, charakteristika bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom, zodpovednosť za seba a svojich blízkych

9.ročník- diskusia

6. ročník- cena jedla, (cheaper, more expensive than...)

- poznať hodnotu vecí ako výsledku práce, finančné vyjadrenie hodnoty vecí, podľa toho prijímať nákupné rozhodnutia

5.ročník a 6.ročník– vyjadrenie ceny (čísllovak), nácvik komunikačnej situácie v obchode

6.ročník, 2ANJ – cena jedla (čísllovak)

2. FINANČNÁ ZODPOVEDNOSŤ A PRIJÍMANIE ROZHODNUTÍ

- Ochrana osobných údajov, opis problémov pri ich krádeži

8.ročník: should/shouldn't/must/mustn't, diskusia (vyjadrenie rady, čo robiť/nerobiť v prípade krádeže osobných údajov...)

- Zoradiť finančné ciele podľa dôležitosti na krátkodobé a dlhodobejšie ciele, zodpovedné rozhodovanie

7.ročník: použitie will/going to v eseji alebo diskusii, použitie časových linking words v budúcom čase pri plánovaní uskutočnenia finančných cieľov

3. ZABEZPEČENIE PEŇAZÍ PRE USPOKOJOVANIE ŽIVOTNÝCH POTRIEB

- Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny

8.-9.ročník – diskusia

4. PLÁNOVANIE A HOSPODÁRENIE S FINANCIAMI

- Opis používania rôznych metód platenia

9.ročník: diskusia

7.-9.ročník, 2ANJ: rozšírenie slovnej zásoby o rôzne foriem platenia, výhody, nevýhody

- vzťah morálky a peňazí

8.-9.ročník: diskusia

- vymenovať finančné inštitúcie v meste bydliska, slovná zásoba- Platobné prostriedky (coins, banknotes, checques...)

5.ročník

5. ÚVER A DLH

čo je úver, využitie, ako vzniká dlh – diskusia 8.9. ročník

6. SPORENIE A INVESTOVANIE

- Prečo investovať, 7., 8.ročník: použitie might/ can

7. DRUHY POISTENIA, RIADENIE RIZIKA

- druhy poistenia- 9.ročník- diskusia
- Oblasti, kde je človek vystavený riziku úrazu

7.ročník, 8.ročník: diskusia, práca so slovnou zásobou

Matematika

Ročník 5.

Kompetencie: - chápať funkciu peňazí ako prostriedok na zabezpečenie základných ľudských potrieb a hodnôt

- vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov

Téma: Počítame v eurách a centoch

Kompetencie: - plánovanie a hospodárenie s peniazmi

- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
- porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných potrieb jednotlivca
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi

Téma: Osobný a rodinný rozpočet – projekt

Ročník 6.

Kompetencia: - vedieť stručne zhrnúť nástroje na ochranu spotrebiteľov

Téma: Jednoduché úlohy z reálneho života – desatiné čísla (kontrola účteniek)

Kompetencie: - vypracovať osobný finančný plán

- popísať spôsob používania rôznych metód platenia
- uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní pri nákupe

Téma: Desatinné čísla- rozpočet školského výletu- projekt

Ročník 7.

Kompetencie: - identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov

- vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenie žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti
- opísať spôsoby ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť
- diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
- vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení funkčných cieľov

Téma: Jednoduché úrokovanie

Kompetencie: - prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia

- nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
- prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov
- vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach
- diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Téma: Projekt z bankovníctva (Aké sporenie, úvery ponúka banka)

Kompetencia: opísať faktory ovplyvňujúce výšku mzdy

Téma: Riešenie úloh s praktickou tematikou – mzda

Ročník 8.

Kompetencie: - osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- kontrolovať osobné informácie
- prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov
- opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť

Téma: Celé čísla

Kompetencia: - zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny

Téma: Slovné úlohy s praktickou tematikou (celé čísla)

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Ročník 9.

- Kompetencie: - pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby
 - popísať fungovanie jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti
 - nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
 - poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
 - diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
 - zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodin

Téma: Veľké čísla- štátny rozpočet (vyhľadanie informácií)

- Kompetencie: - popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti
- osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne
 - poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
 - vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov

Téma: Štatistika- projekt – sledovanie spotreby vody a energie v domácnosti

Geografia

5. ročník

Témy: Ohnivé miesta na Zemi, zemetrasenie, činnosť vody a vetra

Kľúčové slová: súkromné poistenie

Celková kompetencia: Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastkové kompetencie :

- vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, úrazového a životného poistenia

6. ročník

Témy: USA- najvyspelejší štát sveta, stredná a južná Amerika

Kľúčové slová: životné potreby, ľudská práca, burza, zadlženosť

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb

Čiastkové kompetencie:

- zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí
- osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby

Celková kompetencia: Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastkové kompetencie:

- opísať spôsoby ako sa vyhnúť problémom so zadlžením a ako ich zvládnuť

7. ročník

Témy: Obyvateľstvo Afriky a Ázie

Kľúčové slová: životné potreby, ľudská práca, chudoba, choroby

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb

Čiastkové kompetencie:

- zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí
- osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby
- popísať fungovanie problematiky jednotlivca, rodiny a štátu v ekonomickej oblasti

8. ročník

Kľúčové slová: dlhy, cestovné náklady , cestovné poistenie

Téma: Obyvateľstvo Európy

Celková kompetencia: Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastkové kompetencie:

- identifikovať náklady a prínosy úverov

Téma: Metropoly Európy

Celková kompetencia: Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastkové kompetencie:

- nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
- charakterizovať výhody cestovného poistenia do zahraničia

Téma: Južná Európa

Celková kompetencia: **Používanie primeraných stratégií riadenia rizík**

Čiastkové kompetencie:

- zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny

9. ročník

Téma: Hospodárstvo

Kľúčové slová: peniaze, príjem a práca, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, hospodárska kríza

Celková kompetencia: **Používanie primeraných stratégií riadenia rizík**

Čiastkové kompetencie:

- zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny

Téma: Cestovný ruch

Celková kompetencia: **Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti**

Čiastkové kompetencie:

- uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe

Fyzika

Finančná gramotnosť vo fyzike 6. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Význam fyziky pre život človeka (Správne hospodárenie so zdrojmi surovín v spoločnosti a v domácnosti.) Projektová práca (Prijať nákupné rozhodnutie na základe hodnoty – ceny tovaru, napr. minerálnej vody.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene vody.) - cena vody z vodovodu – balenej vody - cena teplej vody – studenej vody - straty vody netesnosťou kohútikov
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi /Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny minerálky v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)
7.Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Fyzika a výroba (Uviesť oblasti výroby a úpravy vody so zvýšeným rizikom úrazu.)

Finančná gramotnosť vo fyzike 7. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti.	Projektová práca (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri hospodárení s teplom -cena tepla za 1 GJ - úspory termoregulačnými ventilmi - ú. tepla izoláciou -ú. vhodným vetraním

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ Horenie Projektová práca (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviesť možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku pred požiarom.)
--	--

Finančná gramotnosť vo fyzike 8. ročníka:

Téma/Celková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
Čiastková kompetencia 1. Človek vo sfére peňazí/Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Projektová práca -infra červené žiarenie -únik tepla žiarením resp. skleníkový efekt
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Pohyb telesa - pohyb telesa – spotreba paliva - straty odporom prostredia - práca, výkon, energia – účinnosť zariadení - súvislosť s tepelnou energiou 7.ročník
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny rôznych balení minerálky, alebo iného tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)
7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci vo fyzike 8. ročníka - zákonné poistenie - havarijné p.

Finančná gramotnosť vo fyzike 9. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/ Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Projektová práca Využívanie elektrickej energie (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri Využívaní el. en.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/ Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	El. prúd - rôzne tarify podľa spotreby
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/ Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Elektrická práca - spotreba el. en. - straty el. en. – vplyv na spotrebu
7.Riadenie rizika a poistenie/ Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci vo fyzike - zvlášť pri práci s el. prúdom (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a poškodenia zdravia. Uviesť možnosť zdravotného a úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Chémia

Finančná gramotnosť v chémii 6. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Význam chémie pre život človeka (Správne hospodárenie so zdrojmi surovín v spoločnosti a v domácnosti.) Projektová práca (Prijať nákupné rozhodnutie na základe hodnoty – ceny tovaru, napr. minerálnej vody.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene vody.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi /Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny minerálky v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)
7.Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Chemická veda a výroba (Uviesť oblasti chemickej výroby so zvýšeným rizikom úrazu.)

Finančná gramotnosť v chémii 7. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti.	Projektová práca (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ Horenie Projektová práca (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviesť možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku pred požiarom.)
---	---

Finančná gramotnosť v chémii 8. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Projektová práca (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda Kovy (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene materiálu.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny rôznych balení minerálky, alebo iného tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)
7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci v chémii Vodík Železo Významné oxidy (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviesť možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Finančná gramotnosť v chémii 9. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.	Projektová práca Benzín Surovinové zdroje uhl'ovodíkov (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Benzín Saponáty (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene materiálu.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny rôznych balení tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)
7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci v chémii Výroba benzínu Deriváty uhlíkovodíkov Organické látky v živých organizmoch Organické látky v bežnom živote (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a poškodenia zdravia. Uviesť možnosť zdravotného a úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Biológia

Finančná gramotnosť v biológii 5. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/ Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Význam drevín pre život organizmov (Uviesť rôzne možnosti použitia dreva ako suroviny.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/ Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda a jej okolie (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene vody.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/ Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Obilniny Olejníny a okopaniny (Uviesť význam, spôsob pestovania, náklady spojené s pestovaním a cena vyplývajúca zo spôsobu pestovania.)

Finančná gramotnosť v biológii 6. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/ Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti.	Pestované rastliny v záhradách Pestované ovocné stromy a kry (Vedieť popísať svoje vlastné skúsenosti s prácami pri pestovaní a vysvetliť výhody pestovania zeleniny a ovocia v záhradách a sadoch.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/ Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách./ Č.k.6: Vedieť zhrnúť stručne princípy ochrany spotrebiteľov	Rybárstvo a rybníkárstvo Chovateľsky významné vtáky Chovateľsky významné cicavce (Vedieť si vybrať z množstva výrobkov, dbať na čerstvosť, podporiť výrobcov v regióne a v prípade nespokojnosti vedieť kroky pri riešení reklamácie.)

Finančná gramotnosť v biológii 7. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.	Význam stavovcov v prírode a pre človeka Ochrana stavovcov (Poukázať na nutnosť ochrany prírody a nutnosť trestať priestupky pokutami v závislosti od ohrozenia živočíchov.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Zložky potravy Premena látok a energie Zásady správnej výživy (Vedieť vyhľadať nielen cenovo výhodné potraviny, ale vedieť ich zvoliť aj nutrične vyvážené.)
7.Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Význam opornej a pohybovej sústavy Poškodenia zraku a sluchu Životný štýl (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviesť možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Finančná gramotnosť v biológii 8. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Neživá príroda (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Organogénne usadené horniny (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene napr. ropy)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi /Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť	Projektová práca (Porovnať ceny rôznych balení tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe aj vzhľadom na environmentálnu problematiku.)

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	
7.Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zemetrasenie Sopečná činnosť (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a poškodenia zdravia. Uviesť možnosť zdravotného a úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Finančná gramotnosť v biológii 9. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života Starostlivosť o životné prostredie (Poukázať na rôzne spôsoby ekonomického správania v domácnosti, čo v konečnom dôsledku môže viesť k zlepšeniu životného prostredia.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Škodlivé vplyvy na zdravie človeka (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o vplyvoch alkoholu, cigariet a drog na zdravie človeka a vplyv týchto závislostí na osobné aj rodinné financie.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi /Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti.	Projektová práca (Navrhnuť možnosť využívania alternatívneho zdroja energie alebo ekologickej likvidácie odpadu z domácnosti s cieľom šetrenia financií a životného prostredia.)

Dejepis

Význam začlenenia finančnej gramotnosti do vzdelávacieho procesu pri výučbe dejepisu:

Obsahová stránka:

- Poznať význam životných hodnôt, vplyv peňazí, oboznámiť sa s pojmom ľudská práca, poznať hodnotu peňazí
- Schopnosť stanoviť si priority, zoradiť finančné ciele podľa dôležitosti
- Zabezpečiť životné potreby
- Používať spoľahlivé informácie, identifikovať zavádzajúce reklamné informácie
- Prostredníctvom príjmu a práce zabezpečiť životné potreby
- Organizovať osobné financie a hospodáriť s nimi, zodpovednosť za finančné rozhodnutia
- Rozlišovať priaznivé podmienky pre úver, nevýhody úverov
- Klásť dôraz na sporenie a investovať finančné prostriedky do správnych finančných produktov
- Oboznámiť sa s rôznymi rizikami a poznať rôzne druhy poistenia a ich využitie

Využitie vo výchovno-vzdelávacích plánoch v jednotlivých ročníkoch:

- **Vývoj platidiel** od najstarších čias po súčasnosť, rozdiel medzi **výmenným a peňažným obchodom** – 5. ročník
- **Finančná nezodpovednosť a jej následky** – 9.ročník
- Analýza a vyhodnotenie finančnej **reklamy**, príklady tlačených a internetových zdrojov a ich porovnanie – 9.ročník
- **Kontrola osobných údajov a informácií**, obeť krádeže osobných informácií, ako sa brániť – 7.ročník
- Prijatie finančných rozhodnutí zvažovaním alternatív a dôsledkov, **stanovenie si cieľov** – krátkodobých a strednodobých, zhodnotenie výsledkov – 8.ročník
- Komunikačné stratégie na **diskusiu o finančných záležitostiach**, identifikácia rozdielov medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov – 6.-9. Ročník
- Prepojenie vzájomných vzťahov medzi **životnými potrebami jednotlivcov a rodiny** – 6.-9. Ročník
- **Finančný plán, denník príjmov a výdavkov** – 8. Ročník
- **Metódy platenia** – debetné, kreditné karty, šeky... – 8. Ročník
- **Úver, náklady a prínosy úverov** – 8. Ročník
- **Sporenie a investovanie**, kedy investovať – 6.-7. Ročník, vplyv ekonomickej krízy – 8.-9. Ročník, oblasti s možnosťou úrazu pri práci – 6-9. ročník

Občianska náuka

6. ročník

Tem. celok: Moja rodina

Kľúčové slová: ekonomická funkcia rodiny- potreby, práca, príjmy, výdavky, rodinný rozpočet, vreckové,

Čiastkové kompetencie :

- Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.
- Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti
- Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Tem. celok: Vnútorň a vonkajší život jednotlivca

Čiastkové kompetencie:

- Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov.
- Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.
- Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.
- Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.
- Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia

7. ročník

Tem. celok: Sociálne vzťahy v spoločnosti

Kľúčové slová: štruktúra spoločnosti, sociálne a ekonomické zmeny v spoločnosti, bohatstvo, chudoba, finančná zodpovednosť

Čiastkové kompetencie:

- Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.
- Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne
- Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

8. ročník

Tem. celok: Štát a právo

Kľúčové slová: funkcie štátu

Čiastkové kompetencie:

- Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- Poznať systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby zo strany štátu.

Tem. celok: Ochrana spotrebiteľa

Čiastkové kompetencie:

- Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
- Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľa
- Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe

9. ročník

Tem. celok: Osobné financie

Kľúčové slová: peniaze, príjem a práca, dane a odvody, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, úver, sporenie, investovanie, systém bánk, účet, platobná karta, elektronické bankovníctvo, poistenie, hospodárska kríza

Kompetencie:

- *Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.*
- *Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách*
- *Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.*
- *Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti*
- *Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.*
- *Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.*
- *Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.*

Človek a svet práce

Technika

5. ročník:

Kompetencia:

-Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Obsahová časť:

Jednoduché ručné opracovanie dreva.

Práca s drôtom.

Zhotovenie jednoduchého výrobku z plastu.

6. ročník:

Kompetencia:

-Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľa.

Obsahová časť:

Lepidlá

Kompetencia:

-Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Obsahová časť:

Povrchová úprava materiálov

Kompetencia:

-Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Obsahová časť:

Návrh na zhotovenie výrobku

7. ročník:

Kompetencia:

Základná škola, Ulica Vajanského 2844/47, 984 01 Lučenec

-Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Obsahová časť:

Vznik výrobku

Kompetencia:

Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných potrieb

Obsahová časť:

Praktická činnosť – výrobky z dreva, kovov, plastov

Svet práce

8. ročník

Kompetencia:

Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Obsahová časť:

Moderné spotrebiče v domácnosti

Kompetencia:

Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti

Obsahová časť:

Ekologické aspekty a úspora vody a tepla

9. ročník

Kompetencia:

Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe

Obsahová časť:

Mliečny deň

Ovocný deň

Zelenina – pokrmy zo zeleniny

Kompetencia:

Poznať a harmonizovať osobné a rodinné potreby

Obsahová časť:

Oprava odevov

Zhotovenie výrobkov z dreva, papiera, plastov

Telesná a športová výchova

Žiak charakterizuje zdravotné poistenie a sociálne poistenie – nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. Vysvetlí základný účel verejného poistenia, stručne charakterizuje zdravotné poistenie, sociálne poistenie – nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Žiak vysvetlí v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia. Vymenuje cennosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domácnostiach a opíše, akým spôsobom môžu byť tieto cenné predmety a majetkové hodnoty ohrozené alebo stratené. Opíše, akým spôsobom môžu byť chránené cenné predmety a majetkové hodnoty. Charakterizuje oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.

Náboženská výchova, Etická výchova

I.ročník

Byť štedrý, vedieť sa podeliť

II.ročník

Nebyť ľahostajný k chudobným ľuďom a poznať hodnotu peňazí

IV. ročník

Byť bohatý a nezmeniť svoj charakter a svoju vieru

V. ročník

Osobnou usilovnosťou a pracovitosťou zveľaďovať svoj majetok

VI. ročník

Poznať, ktoré veci časom hodnotu strácajú a ktoré získavajú, poznať hodnotu človeka

Dokázať pomôcť núdzným osobne i v organizáciách - Charita, Unesco, Konto nádeje, Dobrá novina

VII. ročník

Obchod s ľuďmi za účelom práce, detská práca - súčasné formy otroctva

Poznať hodnotu ľudského života

VIII. ročník

Poznať zmysel práce a jej hodnotu pre človeka

Profesie - cena práce, Mať alebo byť, Schopnosť človeka deliť sa, Kritika slepého bohatstva

IX. ročník

Zodpovednosť za svoje talenty

Angažovanosť kresťana v realizovaní ekonomickej spravodlivosti